

GŁOS NARODU

NR. 224. — ROK XL.

WTOREK

22 SIERPNIA 1933.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA KRAKÓW, ULICA SW. KRZYŻA L. 11
KONTO CZEKOWE P. K. O. WARSZAWA 140.055 — KONTO CZEKOWE P. K. O. KRAKÓW 401.099.

Przedpłata wynosi:

Miesięcznie	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą	Przedpłata za sezon dla naczelnej redakcji	Za każdą zmianę adresu dodatkowo 50 gr.
	z odroczeniem	bez odroczenia				
	6.20 zł.	5.70 zł.	6.20 zł.	9.50 zł.	5.70 zł.	

Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-80. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-35.

Sprawy wielkie i drobne. Dollfuss wrócił do Wiednia

Współzycie narodów i państw nie powinno i nie może polegać wyłącznie na t. zw. polityce, na szumnych deklaracjach i pozabawionych przeważnie głębszej treści gestach. Nie one decydują o stopniu pożądanego rzekomo przez obie strony współzycia i jego rozwoju. Ważniejsze są sprawy drobne, codzienne, bo dzięki nim dopiero ujawniają się prawdziwe tendencje, plany i zamierzenia, o których ze względów taktycznych zamiecha się w oficjalnych wystąpieniach.

Są tacy, którzy nie tylko wierzą, że stosunki polsko-niemieckie weszły w nową erę, ale gotowi są nawet na podstawie tego dokonać zwrotu w naszej polityce zagranicznej. Pozostają w dalszym ciągu pod wrażeniem kwietniowej deklaracji Hitlera, a układ polsko-gdański, zawarty, oczywiście, przez władze Wolnego Miasta za zgodą rządu niemieckiego, dostarczył im nowego materiału dla optymistycznych przewidywań. Tych marzycieli politycznych jest na szczęście, nie wielu, ale są i wywierają dość znaczny wpływ na opinię publiczną. Inni znowu, a takich jest większość, nie podziwiają marzeń na temat idylli polsko-niemieckiej, poddaje się, mimo wszystko, złudzeniom. I nie można się tak bardzo temu dziwić. Ludzie są przemęczeni bezustanną walką, tocząca się niemal na wszystkich odcinkach życia publicznego, i odczuwają potrzebę spokoju. Jeżeli więc na horyzoncie stale zachmurzonych stosunków polsko-niemieckich pojawia się taka, choćby oddalona, możliwość, to przyjęto ją życzliwie i chętnie widziano, gdyby się rozszerzała w jaknajszerszym tempie.

Zdaje się, że liczyć na to nie można, bo po drugiej stronie patrzą na to, na te możliwości, i bardzo nieufnie i bardzo krytycznie. Tam Polska pozostała nadal tem, czem była zawsze od chwili powstania państwa polskiego. Państwem, które „zagrabiało odwieczne ziemie pruskie“, głównym celem polityki rewirjonistycznej i przeszkolą, która winna być usunięta w drodze na Wschód... Są to trzy zasadnicze punkty widzenia, z których patrzy się na Polskę zarówno w republikańskich Niemczech, jak i w trzeciej Rzeszy Hitlera.

A gdy tak się patrzy, gdy wrosło to już w psychikę niemiecką, to znowu nie można się dziwić, że dzieją się tam rzeczy, które pozostają w zasadniczej sprzeczności z uroczystymi deklaracjami. Deklaracje zostały podyktowane względami faktycznymi, drobne zaś sprawy są potrzebą duszy niemieckiej, wychowanej w nienawiści do Polski, z której istnieniem nie może się ona pogodzić.

Wystarczy wziąć nieco wydarzeń z ostatnich kilku dni, aby się przekonać, ile to takich drobnych spraw zaciążyło na stosunkach polsko-niemieckich. Dnia 19 b. m. strzelano dwukrotnie do mieszkania urzędnika konsulatu polskiego w Lipsku. Na szczęście jednak nikogo nie raniono. Kule powybijały szyby w mieszkaniu konsulatu. Ponieważ trudno przypuścić, aby to znowu było osobiste — przynajmniej śledztwo nie dało dotąd takich wyników — można przypuścić, że zrodził się on na tle tej nienawiści do Polski, jaka jest powszechna w Niemczech. Nienawiści, jak widzimy, silniejszej od ugodowych czy pojednawczych zapewnień i przybierającej zwyczajnie formy.

Oto jeden przykład, prawda, wyjątkowo jaskrawy. Weźmy teraz drugi z innej dziedziny. W Saksonii, a także w innych krajach niemieckich odbywa się coraz liczniejsze wysiedlanie robotników Polaków, z których niejedni przebywają tam po 20 i więcej lat. Pozbywanie się „uciążliwych cudzoziemców“ uskuteczniają władze niemieckie z niezwykłym pośpiechem. Delikwentów odstawia się do granicy tak, jak stoją, nie pozwalając im nic zabierać. Dotąd nie słyszeliśmy nic o interwencji rządu naszego w tej sprawie, sądząc jednak, że powinna nastąpić z tą samą przynajmniej energią, jaką mieliśmy sposobność obserwować, gdy chodziło o obywateli polskich żydów. Jest to uwaga, zrobiona nawiasem, ale bardzo na czasie.

Przytoczmy jeszcze trzeci przykład z innej znowu dziedziny. Zbliżają się uroczystości w Wiedniu z okazji zwycięstwa Sobieskiego nad Turkami. Zdawałoby się, że ten fakt historyczny nie powinien ulegać zafałszowaniu, a tembardziej trudno było przypuścić, ażeby mógł on się stać punktem wyjścia dla kampanii antypolskiej. A jednak tak jest i to nie tylko w dziennikach niemieckich, ale nawet w oficjalnych zarządzeniach władz naczynych. Okazuje się, że niema ani jednej dziedziny, w której nienawiść do Polski z tamtej strony granicy zachodniej nie znalazłaby sobie ujścia.

Niewątpliwie wszelkiego rodzaju deklaracje, oświadczenia i mowy o charakterze pojednawczym nie są pozbawione zupełnie wszelkiej wartości i lekceważyć ich nie można. Ale daleko ważniejsze od nich są te drobne sprawy, bo na nich naprawdę opierają się dopiero wzajemne stosunki między państwami i narodami. Jeżeli chodzi, jak w danym wypadku, o Polskę i Niemcy, to na tych drobnych sprawach, które raz poraz ujawniają się w stosunkach między temi państwami, trudno budować zbyt wielkie nadzieje co do rozwoju tych stosunków w duchu życzliwej współpracy i trwałego pokoju.

A. D.

Zniesienie sądów doraźnych?

Warszawa, 21. 8. (Telef. wł.) W sferach sądowych coraz uporeczywiej krąży pogłoski o zniesieniu postępowania doraźnego. Nastąpić to ma od 1 października br. przyczem — według obiegających pogłosek — zniesienie sądów doraźnych zbliżyłoby się ze zmianą na stanowisku ministra.

Rzeka 21 sierpnia. Kanclerz austriacki dr. Dollfuss odleciał dziś rano z Riccione do Wiednia.

CHODZIŁO O ŁADUNKI DLA TRIESTU.

Paryż, 21 sierpnia. Wedle doniesień Havasa, w toku rozmów Mussoliniego z Dollfusem w Riccione poruszona została również kwestja utworzenia za pewnem odszkodowaniem w Triście wolnego portu dla użytku Austrii i Węgier, celem stworzenia dla obu państw wolnego dostępu do morza. Mussolini zawiadomił również kanclerza austriackiego, że za cenę zbliżenia austriacko-węgierskiego Węgry skłonne są zrezygnować z pewnych przywilejów gospodarczych w Austrii.

DOLLFUSS W WIEDNIU.

Wiedeń, 21 sierpnia. Kanclerz dr. Dollfuss, który w drodze powrotnej z Włoch zamierzał wylądować w Salzburgu, przyleciał dziś w po-

łudnie do Wiednia i wylądował na lotnisku w Aspern, ponieważ w Salzburgu nie mógł aparat lądować ze względu na złe warunki atmosferyczne. Po krótkim postoju dr. Dollfuss odleciał ponownie do Salzburga.

Hitlerowcy będą czyścić mury.

Wiedeń 21 sierpnia. Z powodu ustawicznego zanieczyszczania murów i domów miast przedarlutkich przez malowanie na nich swastyki, wydały władze administracyjne Przedarlanji zarządzenie, na mocy którego dawni członkowie partii hitlerowskiej mają być wcielani do grup „czyszczenia miast“. Zadaniem ich będzie usuwać ze ścian i murów swastyki hitlerowskie i przyprowadzać dane obiekty do stanu pierwotnego. Kto uchyli się od tego obowiązku, będzie karany więzieniem do 6 miesięcy lub karą do 2 tysięcy szylingów.

Otwarcie kongresu historyków

Warszawa, 21. 8. (PAT.) O godz. 11.30 w wielkiej auli politechniki warszawskiej odbyło się uroczyste otwarcie VII międzynarodowego kongresu historyków.

Uroczystość zaszczycił swą obecnością do- stojny protektor Kongresu P. Prez. Mościcki. Obecni byli: premier Jędrzejewicz, marsz. Światłski, członkowie komitetu dyplomatycznego z nuncjuszem Marmagim na czele, ministrowie: Beck, Hubiński i Kaliński, wiceministrowie Szembek i Sieczkowski, wicewojewoda Olpiński, prezydent miasta Słomiński, przedstawiciele wyższych uczelni i towarzystw naukowych. Uroczystość otworzył marsz. Światłski, który w imieniu państwa polskiego wygłosił odeśnięcie do państwa polskiego, przez którego wskrzeszenie została naprawiona wielka krzywda dziejowa. Po tych przemówieniach nastąpiło odczytanie 3 referatów, mianowicie pp.: Diehla z Paryża, Jorgi z Bukaresztu i Kutrzeby z Krakowa. Na tem inauguracyjne obrady zakończono.

WYSTAWA KARTOGRAFJI.

Warszawa 21. 8. (PAT.) Po zakończeniu inauguracyjnych obrad kongresu w dniu dzisiejszym P. Prezydent Rzeczy w towarzystwie premiera Jędrzejewicza i członków komitetu organizacyjnego kongresu dokonał otwarcia międzynarodowej wystawy kartografji historycznej, zorganizowanej z okazji kongresu przez międzynarodową komisję geografji historycznej. Wy-

stawa mieści się w 5 dużych salach. Dzieli się ona na 3 zasadnicze działy: mapy starożytności, mapy średniowieczne i mapy nowożytności. W dziale map starożytności znajdują się wiele cennych oryginałów od 10 wieku i wiele ręcznych kopii. Drugi dział zawiera wszystkie współczesne mapy, wreszcie 3-ci obejmuje plany, dotyczące rozwoju wielkości państw w ciągu wieków.

100 samolotów niemieckich przeleci nad polskim Pomorzem.

Warszawa, 21. 8. (Telef. wł.) W dniach od 24—27 sierpnia odbędzie się w Niemczech wielki lot turystyczny z udziałem około 100 samolotów. Władze niemieckie zwróciły się do rządu polskiego z prośbą o pozwolenie na przelot tych samolotów przez Pomorze, gdyż trasa lotu obejmuje także Prusy Wschodnie. Rząd polski zezwolił na przelot. Wobec tego samoloty niemieckie przeleciają dwukrotnie Pomorze, najpierw na linii Szczecin—Kartuzy—Gdańsk a w drodze powrotnej na linii Gdańsk—Koszalin—Bytów.

POGODA I SŁABE WIATRY.

Prognoza pogody: W całym kraju pogoda słoneczna o zachmurzeniu umiarkowanym, nieco większym na Wileńszczyźnie i na Polessiu, gdzie możliwe są również zanikające deszcze.

Po chłodnej nocy dniem znacznie cieplej. Słabe lub umiarkowane wiatry z kierunków zachodnich. Lekka skłonność do burz.

DZIENNIKARZE GDAŃSCY.

Warszawa 21. 8. (Telef. wł.) Do Warszawy przybywa 8 dziennikarzy gdańskich z prezesem p. Zarskim na czele. We środę po południu wyjadą do Krakowa, a stamtąd do Zakopanego i Pienin.

SAMOBÓJSTWO W ZAKOPANEM.

Zakopane, 21. 8. (PAT.) Dziś rano około godz. 8.30 w Łasku na Kozińcu odebrała sobie życie celowym wystrzałem w serce 24-letnia urzędniczka tutejszej Kasy Chorych Jadwiga Oremus. Powód samobójstwa nieznan.

—5—

Warszawa 21. 8. (Telef. wł.) Min. Beck powrócił do Warszawy.

—6—

O czym piszą inni?..

Kryzys wychowania.

Według powszechnej opinii, rok szkolny 1933/34 zawąży szczególnie na dziejach szkolnictwa polskiego. Nic tedy dziwnego, a raczej jest rzeczą zupełnie słuszną, rozumiałą i wskazaną, że zagadnienie to jest coraz szerzej omawiane w prasie. Bardzo interesujący artykuł na ten temat pisał ks. A. Choroński w „Kurjerze Warszawskim”. Daje on na wstępie ogólną charakterystykę rozpoczętego w dniu wczorajszym nowego roku szkolnego:

Będzie to rok, w którym szkolnictwo średnie ma się przyoblec w nowe formy specjalnej ustawy, a szkoły akademickie mają rozpocząć nowe, „ścisłej związane z państwem życie”.

Wszystko na ten rok szkolny technicznie — nowe ustawy, nowy ustrój, nowe programy, nowe mundury młodzieży, nowe wychowanie — a wszystko ma się dziać gwoli wychowania państwowego młodzieży.

Jak na kryzysowe czasy, może zbyt wiele do wykonania, ale właśnie w pośród rozmaitych kryzysów, które przeżywamy, może najbardziej charakterystyczny, ale i niebezpieczny — szczególniej w naszym kraju — jest kryzys wychowania publicznego.

Jesteśmy świadkami ustawicznych, ale i bardzo ryzykownych eksperymentów w naszym szkolnictwie. Ostatnio zaś wszystko się reformuje pod kątem obowiązku wychowania państwowego przez szkołę — i bodaj tylko o wychowaniu państwowem się mówi dziś w szkolnictwie. O innym wychowaniu zupełnie głucho — natomiast o wychowaniu państwowem przy każdej okazji, w czasie i nie w czasie słyszy się najrozmaitsze enuncjacje i nakazy.

Opinia katolicka jest zaniepokojona nie samym postulatem wychowania państwowego, który należy rozumiany i wykonywany, jest słuszny i konieczny.

Ale opinia publiczna jest zaniepokojona, że — wbrew zasadom konstytucji, wbrew przepisom państwowym, które w duchu konstytucji zapowiadają religijne pewne stanowisko w szkole (okólnik Bartla), wbrew enuncjacji naczelnych czynników rządowych, w których niedwuznacznie podkreślają doniosłość religii w wychowawczym dziele — niektóre czynniki podważają wyzyskując za sadę państwowego wychowania do przeszczerzania na teren szkolny swych osobistych przekonań, zarządzonej laicyzmem i niechęcią do Kościoła katolickiego.

I takie przeszczerzanie pod płaszczykiem państwowego wychowania coraz szerzej ma zastosowanie.

W dalszym ciągu swego artykułu ks. Z. Choroński ilustruje swe twierdzenie licznymi przykładami, zaczerpniętymi z programu „Legionu młodych”, oraz jego organu p. t. „Państwo Pracy”.

Konserwatysta o swoich „młodych”.

„Młodymi” zajmuje się także w „Czasie” b. minister rolnictwa, p. Leon Janta Polczyński. Tytuł tego artykułu jest „Etykiety”, którym dość ironicznie p. Janta Polczyński określa „ideologię” współczesnej młodzieży, domyślać się należy, sanacyjno-zachowawczej. Nie wiadomo tylko, dlaczego tym „etykiety” przypisuje „przedwojennej aptery”. Są nową one marki i powstały w okresie pomajowym. Nawet „Młodzi” — oczywiście w endzysławie dodajemy — jest zdaniem b. ministra „etykiety”, a w dodatku

szybko i automatycznie się zużywają. Wielu z nas patrzyło na smutny zmierzch już jednej „Młodej Polski” tak prędko popadłej w sklerozę. Była to wtenczas „Młoda Polska” literacka, młodzież polityczna wiele bardziej powinna dbać o to, by być „długo” rzeczywistie młoda, to jest wiotką, chwytającą nowe zagadnienia i nad nimi pracować (polityka wymaga bardzo dużo pracy i wysiłku intelektualnego). Minione mody polityczne są równie śmieszne jak przestarzałe damskie kapelusze.

Jak widzimy, jeden z nielicznych intelektualistów sanacyjnego obozu konserwatywnego z pewną melancholią patrzy na swoich „młodych”.

Kto kogo bojkotuje?

Nie mogą się porozumieć żydzi, jeżeli chodzi o bojkot towarów niemieckich, natomiast są zupełnie solidarni, gdy chodzi o firmy polskie. Korespondent „Gazety Warszawskiej” z Wilna zwraca uwagę na ciekawą zjawiskę, jak firmy polskie zmuszone są oddawać zastępstwo swych interesów w Wilnie żydom. Oto kilkanaście przykładów z dwóch branż: aptekarskiej i elektrotechnicznej:

Tak np. znaną warszawską firmę wyro-

Na temat przewidywanych zmian w ustawach pensyjnych

Prasa doniosła o zamierzonych przez rząd pracach przygotowawczych w celu nowego uregulowania uposażeń funkcjonariuszy państwowych.

Byłoby obecnie na czasie w związku z systemem obecnego ustawodawstwa pensyjnego rozważyć bliżej projektowane zmiany, które mają być wprowadzone do ustaw pensyjnych.

Na wstępie zaznaczyć należy, że w dziedzinie ustawodawstwa pensyjnego są u nas dokonywane zbyt częste zmiany ustawodawcze.

Potrzeba przeprowadzenia tak częstych zmian w tej dziedzinie jest już dowodem, że sprawy uposażeń były dotąd dorywczo i pobieżnie traktowane.

Obojętnie obowiązujące ustawy pensyjne zawierają liczne wadliwości w szczególności:

Niejednolicie traktują funkcjonariuszy państwowych pod względem wymiaru uposażeń oraz naruszają nabyte przez nich prawa.

Według obecnie obowiązujących ustaw, urzędnicy pobierają różne zaopatrzenia służbowe; i tak inne zaopatrzenie mają wojskowi, inne sędziowie, inne wreszcie urzędnicy administracyjni.

Tak samo niejednakowo są traktowani emeryci państw zaborczych i emeryci spenjonowani w służbie polskiej.

Wkońcu istnieje jeszcze cały szereg urzędników, jak sekretarze magistratu, lekarze, inżynierowie, dyrektorowie banków itp., którzy pobierają w instytucjach samorządowych i publiczno-prawnych różne pod względem wysokości wynagrodzenia, przenoszące w wielu wypadkach kwoty 1500 zł. miesięcznie.

Nadto, co pewien okres czasu pojawiają się nowe ustawy, na podstawie których odbiera się urzędnikom nabyte przez nich poprzednio wydanymi ustawami korzystniejsze prawa.

Tęto rodzaju system wprowadza w stosunki urzędnicze przejawy demoralizujące i stał się już przyczyną wielu niezadowolonych osobistych załamów życiowych.

Każdy bowiem musi przyznać, że do odrębnego traktowania pod względem uposażeń różnych kategorii urzędników, pracujących w tej

samej służbie polskiej nie ma słusznych powodów.

Jest ono niesprawiedliwe i krzywdzące, nadto zwiększa jeszcze wydatki na cele pensyjne.

Również nie wydaje się uzasadnione odbieranie urzędnikom nabytych praw.

Zasada, że „prawa nabyte są niezaręczane” była nawet przez państwa zaborcze uznawana.

Odbieranie nabytych praw urzędnikom wywołuje zamęt w ich stosunkach domowych i rodzinnych, niepewność jutra i niepokój i resztę lat życia.

Dokładne szczegóły projektu zmiany ustawy pensyjnej nie są nam jeszcze znane.

Według krążących pogłosek, czynne pobory funkcjonariuszy państwowych mają być składać z płacy zasadniczej i dodatku do płacy.

Równocześnie mają być zniesione szczeble, dodatki mieszkaniowe i regulacyjne.

Płace zasadnicze ma stanowić 2 szczeble odpowiedniej grupy, którą miał urzędnik ostatnio w służbie.

Projekt ten jest krzywdzącym dla urzędników, którzy uzyskali dotąd w służbie więcej niż 2 szczeble, gdyż tracą oni dalsze szczeble, zabójczy zaś dla emerytów, o ile by za podstawę uposażenia emerytalnego została przyjęta płaca zasadnicza bez dodatku (zmniejszona wskutek zniesienia szczebli).

Projektowane zmiany nie powinny jednak dotyczyć pozostających już na emeryturze pracowników państwowych oraz wdów i sierót po nich, których zaopatrzenia emerytalne obowiązują od 1 kwietnia br. zostały przechowane według nowych norm procentowych na podstawie art. 19 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 w brzmieniu noweli emerytalnej z 18 III. 1932.

Nie można bowiem nawet przypuszczać, aby rząd chciał kosztem emerytów (przez zmniejszenie ich uposażeń), zwiększać pobory czynnych urzędników i temsamem jeszcze bardziej pogarszać i tak już ciężkie położenie emerytów.

Pozatem byłoby to nowe naruszenie praw emerytów.

Emeryt

Rozczarowanie niemieckiej burżuazji.

Ukrywane niezadowolenie. — Dostojnicy kościelni odchodzą na emeryturę. — I w kołach protestanckich niezadowolenie.

(Korespondencja własna.)

Berlin, w sierpniu 1933.

Kto obserwuje nastroje w Niemczech współczesnych, ten przekonać się może, że to ujednolicenie życia niemieckiego nie jest rzeczą tak prostą, jak sobie to reprezentanci nowego reżymu przedstawiali. Cała ludność wprawdzie pozornie znajduje się w jednym obozie, ponieważ ulega terrorowi, ale pomimo to, daje się zauważyć, że dużo jest takich, którzy nie chcą myśleć tak, jakby tego sobie życzył Hitler lub Goering. Przejawia się to w mieszczaństwie liberalnym, przyczem najsilniej w Niemczech południowych. Tam też niedawno w Württembergu i Badenii dano liberalom i demokratom do zrozumienia, że wobec nich postępować się będzie jeszcze ostrzej, niż przeciw komunistom i socjalnym demokratom, jeżeli próbować będą sabotować rozporządzenia rządowe.

W związku z tem nie od rzeczy będzie zapoznać się z sytuacją liberalnego mieszczaństwa. Burżuazja republikańska nie znalazła w

biu aptekarskich „Pulsa” reprezentuje na Wilno — p. Karnes. Niemniej znane i popularne zakłady aptekarskie Geseckiego (słynne „Koguciki” od bólu głowy) do niedawna zastępował w Wilnie magister Sianko. Obecnie, specjalnie dla stosunków z żydami, którzy p. Sianko bojkotowali, zarządowano p. Klocka.

Jeszcze gorzej przedstawia się sprawa w branży elektrotechnicznej, gdzie nie tylko firmy warszawskie, już zdemoralizowane do pewnego stopnia przez stosunki z żydami, ale nawet firmy pomorskie, śląskie i wielkopolskie, posługują się przedstawicielami żydami.

Poznańską firmę „Contra” (właściciel p. Tomaszewski) reprezentuje w Wilnie p. Samuel Trocki. Zastępcą firmy „Daimler” (Starozard — Pomorze), jest także starozakonnym p. Gorowacki. Interesy firmy „Klement-Zahn” (Dzielnice) reprezentuje p. Herczeg, którego brat jednocześnie jest przedstawicielem firmy warszawskiej inżyniera St. Ciszewskiego.

Wyłomienie tego zjawiska jest zupełnie proste: przedstawiciel firmy — nie żyd nie może pracować w Wilnie, gdyż kupiectwo żydowskie unika z nim wszelkich transakcyj.

styczniu 1933 na tyle sił, aby przeciwstawić się hitleryzmowi. Przeciwnie, spokojnie przypatrywała się temu, jak von Papen szeroko otwierał drzwi, aby łatwiej hitlerowcy mogli dojść do władzy. Większość warstw mieszczańskich nawet sympatyzowała z nowym porządkiem, uniemożliwiając odrazą nastąpić poprawę we wszystkich dziedzinach życia publicznego. Nawet pierwsze ekscesy przyjmowane były spokojnie a tłumaczono je przejściowem entuzjazmem po objęciu władzy.

Dopiero obecnie niemieckie mieszczaństwo widzi, jak myliło się w swych przypuszczeniach. Powszechnie niemal wierzą, że hitlerowcy nie myślą o realizacji swego programu. Obecnie jednak okazuje się, że główne dwa punkty ich programu: antysemityzm i „totalne państwo” są uskuteczniacie radykalnie. Oł mieszczaństwa liberalnego wymaga się bezwzględniego posłuszeństwa. Kiedyś wpływowa burżuazja widzi, że ostatni najpodrobiejszy członek Sturmabteilungu ma większy wpływ, niż dawniej respektowany pracownik na poważnem stanowisku. W następstwie tego szerzy się rozstrój, który jest tak wyraźny, że nie da mu się zaprzeczyć. Ci, którzy opuścili stary sztandar liberalizmu, tak jak ci, którzy zdradzili demokrację dziś żalują swego kroku. Jeżeli jednak decydujące czynniki mówią o sabotażu, to oczywiście przesadzają. W Niemczech wprawdzie widzieć można kwaśne miny, wszędzie można słyszeć ciche szemranie, ale sabotażu nie ma ani śladu. Sabotaż, o jakim mówią kierownicy dzisiejszego reżymu należy pojmować inaczej. Decydujące dziś czynniki mówią, że w Trzeciej Rzeszy należy wykonywać swe obowiązki radośnie; kto te obowiązki wykonuje z ponurą twarzą, ten dopuszcza się sabotażu.

Niezadowolenie nie objawia się tylko w obozie mieszczańskim, który tak chętnie poddał się nowemu reżymowi. Przejawia się także w kołach protestanckich, które również rzuciły się w objęcia hitleryzmu. Zwolennicy Hitlera wprawdzie uzyskali w wyborach kościelnych trzy czwarte głosów, ale dziś zaobserwować można w Niemczech charakterystyczne zjawisko: wysocy dostojnicy kościelni cicho, bez rozgłosu odchodzą na emeryturę a pastorycy, jeden po drugim składają swe urzędy. Niedawno odszedł prezes saskiego konsystorza, jeden z ostatnich wysokich dostojników protestanckich, który dotąd wytrwał na swem stanowisku. Ale i pomiędzy tymi, którzy pozo-

stali, przejawia się niezadowolenie, chociaż w łagodnych formach. Właśnie w tych dniach pewien pastor ewangelicki odważył się wygłosić kazanie do hitlerowskich studentów, w którym powiedział, że Stary Zakon nie jest księgą do zarzucenia i że nawet Nowe Niemiecy mogą z niego czerpać nową mądrość. To, oczywiście, nie mogło się spodobać.

Byłoby błędem przeceniać to niezadowolenie i krytykę. Nowi władcy Niemiec trzymają władzę mocno w swych rękach. Hańbiące, obrazki z obozów koncentracyjnych, obrazki, na których zobaczyć można to marksistów, to b. dyrektorów radia niemieckiego jak stoją na „bacznosci” przed jakimś drabem ze swastyką na ramieniu, są z jednej strony przestrogą dla wszystkich niezadowolonych, z drugiej zaś smutnym dowodem zupełnej bezsilności, w jakiej ocknęło się społeczeństwo niemieckie.

Zygm. Włzycki.

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY Dra W. PODŁĘSKIEGO

z ulicy Szczepańskiej L. 5.

przeniesiony został

na ulicę Basztową L. 3.

Głód w Rosji.

Oficjalna prasa sowiecka podaje, że urządzają tegoroczne przesłady wszelkie oczekiwania. Młoty będą podobno większe niż w roku 1933. Z drugiej strony szereg korespondentów donosi prasie zachodnio-europejskiej o strasznym głodzie w Rosji.

Jedno i drugie może być prawdą. Rosja to kraj olbrzymi. Już przed wojną zdarzało się, że w jednej prowincji ludzie głodowali, natomiast w innej — a już ~ 800—1000 kilometrów dalej nie widzieli, co robić z nadmiarem zboża. Prak środków komunikacyjnych uniemożliwiał przewożenie zboża do obszarów dotkniętych nieurodzajem.

Gospodarka komunistyczna spowodowała jednak taki „postęp”, że obecnie mija ludzie w prowincjach najżyźniejszych, najurodzajniejszych. W roku bieżącym klasa głodu została dotknięta przedewszystkiem Ukraina. Z końcem lipca episkopat grecko-katolicki w M. Jopole Wschodniej wysławał rozpaczną odezwę w sprawie pomocy dla Ukraińców za Zbruczem. Odezwa stwierdzała, że ludność Ukrainy ginie w strasznych niezamierzonych głodach. Przypomniawszy wystąpienie Papiusza z r. 1930 przeciw zbrodniom bolszewickim ośkupi grecko-katolicycy wskazują, że sowiecki system kapitalizmu państwowego, oparty na niesprawiedliwości, niemoralności i bezbożnictwie zbankrutował i doprowadził bogaty kraj do ruiny. Biskupi zaapelili swym wierzniom o modlitwę i wezwali cały świat do zażądania pomocy przeciw zbrodniom sowieckiego systemu gospodarczego.

Kreml stara się za wszelką cenę ukryć przed światem wyniki swej gospodarki. Korespondent zagraniczny w Moskwie oświadcza, że bez wiedzy rządu nie mogą wyjechać na prowincje. Równa się to internowaniu ich w stolicy, która naogół jest lepiej zaopatrzona w środki żywności.

Mimo tych przeszkód wielość o klasę głodu w Rosji docierają wszędzie. Dr. Ammende, sekretarz kongresów europejskich miliońców narodowych wzywa do zorganizowania międzynarodowej pomocy, gdyż katastrofa dotknęła miliony ludzi różnych narodowości. Kard. Innitzer z Wiednia w odezwie swej powołuje się na Anglika Garreth Jonesa, wedle którego w niektórych powiatach wymarła czwarta część ludności.

Głód zagrażał Ukrainie oczywiście najbardziej podczas przedpłowa. Ale i po żniwach, podobno obfitych, położenie ludności będzie straszne. Ho bolszewicy wywożą zboże do niemieckiego, a standard zagranicy. Opór karany jest śmiercią. Obcinanie klasów przez wygłodniałą ludność uważane jest za objaw „kontrewolucji”.

Cała Rosja będzie znowu głodować. „Kolchozy” i „sochozy” nie dostarczą tyle zboża, ile dawniej dawały gospodarstwa prywatne. A pewna część zbiorów, przynajmniej parę milionów ton, musi iść na wywóz, by szałwiski komisariat handlu mógł spłacić choć część rosnących szybko długów zagranicznych i znowu zakupić trochę maszyn, niezbędnych do „uprzemysłowienia” Z. S. S. R.

**Celem uregulowania nakładu
presimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty**

Na ziemiach Rzeczypospolitej

Święto chorych.

Grudziądzka kongregacja Apostolstwa Chorych z ks. patronem Romanowskim, urządziła święto chorych dla chorych z Grudziądza i okolicy. W kościele było razem 320 chorych dla których Mszę św. z wystawieniem Najśw. Sakramentu celebrował oraz kazanie wygłosił Ks. Biskup Dominik. Po nabożeństwie Panie z konferencji św. Wincentego a Paulo podejmowały chorych śniadaniem. Podobna uroczystość odbyła się w parafii Katowice—Zajeźże, gdzie proboszcz ks. prał. J. Kubis zorganizował święto chorych dla osób powyżej 70 lat. W uroczystości tej wzięło udział 467 chorych i starców, w tem 78 nieuleczalnych.

Kłeska pożarów na Wołyniu.

Województwo wołyńskie w miesiącu lipcu i sierpniu r. b. nawiedzone zostało poważną klęską pożarów. Niemal codziennie kroniki notują nowe wypadki tego żywiołu, który niszczy przedewszystkiem dobytek ludności wiejskiej. Ostatnio znowu w Staszowie w pow. zdołbunowskim pożar zniszczył 10 gospodarstw. Ogień powstał z nieustalanej dotychczas przyczyny w stodole J. Janeczarskiego. W Chorochoy w pow. łuckim wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem spaliła się stodoła wraz ze zbiorami, własność F. Ralkowskiego. W pow. sarnieńskim w Wólce Bałuzyskiej spaliło się gospodarstwo na szkole J. Dryka a w wsi Sarny duży stóg siana na łące, własność I. Laszczewskiego. Przyczyny tych pożarów nieustalone. W Smykowie, w pow. dubieńskim spłonęło gospodarstwo na szkole Wł. Machnika. Ustalono, że pożar ten powstał wskutek podpalenia, dokonanego przez 2 osobników, ukrywających się przed policją za dokonanie licznych kradzieży.

Lipiec w polskiej komunikacji lotniczej

O popularności, jaką zdobywa sobie nasza komunikacja powietrzna, świadczą cyfry statystyczne, które z roku na rok zwiększają się bardzo poważnie. Fakt ten przypisać należy przedewszystkiem regularności i bezpieczeństwu, z jakimi obsługiwane są nasze linie lotnicze, ogromnie niskim cenom biletów samolotowych, a wreszcie szybkości i wygodzie, które charakterystyczną ten nowoczesny rodzaj komunikacji. W sezonie obecnym największą frekwencją cieszą się linie, łączące stolicę z polskimi wybrzeżami morskimi, oraz z Krakowem, Lwowem, Katowicami. Poznanem i Wilnem. Również wzrósł się znacznie ruch na naszych granicznych liniach lotniczych, t. j. łączących Polskę z Austrią, Bułgarią, Czechosłowacją, Grecją, Estonią, Łotwą i Rumunią.

W miesiącu lipcu b. r. przewieziono zostało na naszych liniach w 726-ciu lotach: 2 520 pasażerów (w miesiącu lipcu 1932 r. tylko 1 515), 24 519 kg. bagażu, 13 794 kg. towarów, 1 710 9 kg. gazet i 2 170 kg. poczty, t. j. około 100 000 listów.

Aresztowanie działaczy narodowych w Częstochowie.

PAT donosi z Częstochowy: W związku z akcją antyżydowską, która w ostatnich dniach wyrażała się m. in. w formie niszczenia towarów kupców żydowskich na rynku, oraz zamachem na życie współpracownika pisma „Słowo częstochowskie”, Altmana, władze bezpieczeństwa publicznego w porozumieniu z władzami prokuratorskimi przeprowadziły aresztowanie wśród działaczy, rekrutujących się ze stronnictwa narodowego i organizacji młodzieży. Lokal stronnictwa Narodowego opieczętowano.

Ksiądz przytrzymał włamywacza.

18 bm. dokonano wczesnym rankiem śmiałego włamania na plebanję w Nowym Sączu. Włamywacz, po otwarciu drzwi wytrychem, dostał się do kancelarii urzędu parafialnego, gdzie rozbił żelaznym łomem kasę ogniotrwałą, zabierając z niej niewielką ilość pieniędzy. Niezadowolony z mizernych „plonów” mozołnej pracy, otworzył włamywacz w dalszym ciągu biurko i szafy, szukając za pieniądze.

W czasie tego plądrowania zobaczył włamywacz przez okno ks. Skwirut, który przed mszą św., odprowadzając browarza, spacerował koło plebanji i pobiegł do mieszkania po rewolwer, poczem wszedł do kancelarii.

Złodziej, słysząc zbliżające się kroki, usiłował ratować się ucieczką, na widok jednak skierowanego w jego stronę rewolweru, zaniechał dalszej ucieczki i pozwolił odprowadzić się na komisariat policji. Ujętym okazał się Jan Zaraniski, notoryczny przestępca, który zaledwie przed 4 dniami opuścił więzienie po odciernieniu kary 4-ro letniego więzienia.

ŚMIERĆ POD KOŁAMI SAMOCHODU KASY CHORYCH. Na powracających z Plocka do rodzinnej wsi A. Szeferównę i W. Górecką z 16-letnim synem Feliksem, wpadł pod koła ciężarowego samochodu plockiej Kasy Chorych. Ponieważ szofer w ostatniej chwili skre-

Pokłosie wakacyjne z Jasła.

(Korespondencja własna „Głosu Narodu”).

Skończył się okres wakacyjny. Na ulicach miasta zjawili się nieliczne tego roku firy z siennikami, wiozące przyszłość narodu, młodzież szkolną. Zaczął się powien ruch i ożywienie, jednak w sklepach pustki, bo ojcowie odwieźli synów z tradycyjną kwartą masła i workiem nowych ziemiaków, ale na książki i przybory ani urzędnik ani chłop nie ma pieniędzy. Szczęściem, że i podręczniki jeszcze nie wyszły z druku. A w szkołach zmiany duże: wewnętrzne i zewnętrzne.

Przeniesiono inspektorat szkoły z Jasła do Gorlic, wiele posad nauczycielskich dotąd nie obsadzono, a kierownictwo dwu szkół w Jasle dotąd czeka na rozstrzygnięcie przez Kuratorium. W gimnazjum też duże zmiany. Po przeniesieniu przed rokiem prof. Babińskiego, Gajewskiego i Pyrka, obecnie również dla dobra szkoły przeniesiono prof. Kasprzaka do Sosnowca. Liczne grono przyjaciół i młodzieży żegnało ze łzami w oczach odjeżdżającego na nowy posterunek pracy prof. Kasprzaka, jednego z najzasłużniejszych działaczy społecznych, uczestnika walk legionowych, człowieka o czystym jak łąka charakterze.

Z dawnego i ruchliwego grona nauczycielskiego pozostały jeno niedobitki. To też zamarla zupełnie praca w Tow. kulturalno-oświatowym, pozostał eamentarz wspomnień. Ostał się jeno na stanowisku dyrektora gimn. P. Jężyk, chociaż i jemu groziło przeniesienie karne za okazaną ostatnio orientację narodu w demokratyczną (przy maturze padli wszyscy wyznawcy Kuźni Modych), został też dla pociechy miasta i okolicy słynny nasz przyrodnik i odkrywca mamuta, prof. Krajewski, wraz z rodzonym bratem polonistą, nieprzyjacielem Witosa i Dmowskiego.

cił samochód znalazł się w rowie. Na szosie została dogorywająca Szeferówna i ranny w głowę Górecki. Przejeżdżający samochód ciężarowy zabrał oboje do szpitala w Plocku, gdzie Szeferówna zmarła.

PODERZNAŁ GARDŁO SOLTYSOWI. W Czubrowicach w powiecie olkuskim niejaki J. Redel z zemsty poderznął gardło Soltysowi wsi Czubrowice M. Izdebskiemu. Na krzyk Izdebskiego wpadł do lokalu szwagier Redla, Mosur, któremu Redel również podciął nożem gardło. Ciężko rannego Mosura przewieziono do szpitala w Krakowie, zaś Izdebski zmarł. Wskutek natychmiastowego pościgu Redel został ujęty i przekazany władzom sądowym.

ODCIĘTA GŁOWA CHŁOPCA POD POCIĄGIEM. W Żyrardowie do przejeżdżającego pociągu towarowego usiłował wskoczyć, przy pomocy specjalnego przyrządu, t. zw. kuki, 15-letni W. Skalski. Skok był tak niefortunny, iż chłopiec dostał się pod koła pociągu, ulegając obcięciu obydwu nóg i głowy. Skalski, mimo młodocianego wieku, był znanym poliej złodziejem węgla. Proceder swój uprawiał od dłuższego czasu.

Obrady zjazdu teologicznego.

W związku z komunikatem o seji uroczystej w Uniwersytecie należy zaznaczyć, że Ks. Kardynał Al. Kakowski w ojcowskich słowach dał wyraz radości, że to co było niemożliwe w czasach zaborów, a mianowicie zjazdy i kongresy, w wolnej Polsce się urzeczywistnia, przyczyniając się do rozkwitu teologii. Głównie obmyślana mowa Ks. Biskupa A. Szlaugowskiego o zadaniach Teologii specjalnie w Polsce wykazała stosunek Teologii do nauk ścisłych. Ks. prof. K. Michalski, wybitny mediewista w gruntownie opracowanym referacie nakreślił obraz wielkiej i niezmierniej w skutkach pracy naukowej magistrów Uniwersytetu krakowskiego w XV w.

W Teologicum popołudniu dnia 18 bm. odbywała się żywa praca w sekcjach. Sekcja Biblijna wysłuchała referatu o stosunku Ewangelii „filii hominis” do „antroposa nitycznego”. Ks. prof. Dąbrowski udowodnił, że związek między antroposem i synem człowieczym Biblii jest raczej zewnętrzny. Referat ks. prof. Klawka o genezie wyrazu „adamas” w związku z rozprawą Horsta wskazał na znaczenie filologii dla egzegezy N. Testamentu.

W sekcji filozoficznej referat o hylemorfizmie i zagadnieniach fizyczno-chemicznych współczesnych ks. prof. Gorala wywołał dyskusję, rozpatrującą stosunek metafizyki do nauk przyrodniczych. Ks. prof. Kowalski omawiał możliwość dowodu apodyktycznego o różnicy między istotą a istnieniem w stworzeniach. Referat ks. dr. Długosza w sekcji historycznej oświecił na podstawie badań w archiwach watykańskich formowanie się seminarjów duchownych w 12 diecezjach Polski do r. 1806. Oryginalny, z dokumentów archiwalnych wyjęty, referat ks. prof. Gładysza o sekwencjach średniowiecznych w Polsce i dyskusja oświeciła genezę i stosunek sekwencji polskich do

Po tylu przeniesieniach zdumienie nas ogarnia, że jednak wielu jeszcze zostało. Straszna bowiem wieść, głosiła od dwu miesięcy, iż w Jasle nie zostanie kamień na kamieniu, że przeniesieni będą nawet duchowni. Zostać miał jeden kościelny i p. Jurek, przedstawiciel zakładu pogrzebowego. W dodatku kilku żydów i miejscowe mechesy.

A tymczasem w powiecie policja odkrywa codziennie nowe jacejki komunistyczne, które grupują się w okolicach Marklowy i Ciesłownicy, a nadto w b. powiecie pilźnieńskim. Należałoby zastosować koniecznie jakieś środki zaradcze, tymczasem na wieś nikt nie wyjedzie, bo braku dawnych ideowych pracowników i działaczy społecznych, którzy cieszyli się miernym pośród ludu, organizowali czytelnie i świetlice, urządzali uniwersytety ludowe i wznosili domy ludowe, sięgając daleko w Lemkowszczyznę. Przeniesiono ich dla dobra szkoły.

Miasto Jasło po chwalebnych rządach komunistycznych p. Lgockiego łączy swe rany wksłowe i przeżywa okres rekonwalescencji pod opieką lekarza. Oto rządy miasta objął triumwirat: chirurg dr. Żelazny, najlepszy znawca ideologii, Jozua Schönborn, prezes BBWR., oraz pełniąca rolę łącznikową p. Żelazna. Mamy więc nadzieję, że zespół ten postawi miasto na nogi, choćby trzeba uciec się do bolesnych środków operacyjnych, do czego zresztą wolał namawia p. Jozua Schönborn, gdyż sam po przebiegu operacji nie leka się teraz ciężą lancetą. A należałoby wiele wrzodów i wyrostków robaczkowych na ślepej kieszce samorządu miejskiego wyciąć i wyrzucić. Dla zdrowia.

Pokorny.

zagranicznych i do historii kultu świętych w Polsce. Ks. Smidoda, znawca sądownictwa duchownych w Polsce w XVI wieku, wyjaśniał zagadnienie sporu o sądownictwo duchownych i szlachty przed r. 1578.

Na sekcji moralno-prawnej wygłosili referaty: ks. prof. Borowski na temat: Zagadnienie miłości ojczyzny czy sprawiedliwości społeczno-państwowej w drugim kazaniu sejmowym Skargi, ks. prof. Kozubski referował o psychoanalizie w etyce i pedagogice a ks. prof. Wieber o pozytywizmie teologicznym w Polsce. (KAP.)

100.000 ludzi na uroczystościach w Piekarach.

W niedzielę uroczystości w Piekarach osiągnęły punkt kulminacyjny. Ilość uczestników obliczają na 100.000 osób. Rano w tym dniu tysiące młodzieży z S. M. P. przystąpiły do Stołu Pańskiego. O godz. 10-tej uroczystą sumę celebrował ks. biskup Adamski, a ks. biskup Gawlina wygłosił płomienne kazanie, nawiązując do zwycięstwa pol. Wiedniem. Po nabożeństwie delegacje organizacji, stowarzyszeń i związków ze sztandarami udały się przed Kościół Matki Bożej, gdzie odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej z okazji bytności przed 250 laty w Piekarach króla Jana III Sobieskiego. Odsłonięcia tablicy dokonał wojewoda śląski i wygłosił okolicznościowe przemówienie. Tablica wielkości 1,40 m. X 75 cm., jest wmurowana w prawy filar wejścia do świątyni; u góry nosi podobiznę króla Sobieskiego, a poniżej następujący napis:

„W dniu 20 sierpnia 1683 roku król polski, Jan III Sobieski, dając z rycerstwem polskim na odsiecz Wiedni, oblężonego przez hordy tureckie, zaszczepił się w Piekarach i przed cudownym obrazem Matki Bożej wymodlił dla sztandarów polskich zwycięstwo. Tablicę tę w 250 rocznicę tej wielkiej chwili funduje wdzięczny lud śląski”.

Po odsłonięciu tablicy odbyła się defilada, w której wzięło udział 50.000 ludzi. Defiladę, która rozciągnęła się na przestrzeni 8 kilometrów, przyjęli dostojnicy kościelni i świeccy. Serdeczną owację zgromadzeniu czeskiemu „Orłowi”. Popołudniu odbyły się na boisku K. S. Odry dziewczynki i pokazy czeskiego „Orla”.

Kradzieże i rabunki w Łapanowie.

Głośnie z zeszłorocznego krwawego zajścia miasteczko Łapanów jest widownią częstych napadów zbrodniczych i bandyckich. Złodzieje nie lekają się grasować nawet w najbliższym sąsiedztwie posterunku policyjnego. Np. Marje Królówą, mieszkającą o 15 kroków od posterunku, okradziono już kilkakrotnie. 22 lipca było włamanie do lokalu Kasy Stefczyka, sąsiadującego z arcyem gimnazjum. Po rozprzeczaniu bandy zrabowali 200 zł. Policja przybyła na miejsce rabunku dopiero w dwa dni po fakcie. Ostatnio w nocy z 19 na 20 sierpnia do mieszkania L. Galicy w Wolicy (tuż

Z całego świata.

Zderzenie dwu ciężarowych samochodów

W Wilmington w stanie Delaware wydarzyła się straszna katastrofa, spowodowana zderzeniem autobusu wycieczkowego z autemobilem ciężarowym z środkami wybuchowymi. W katastrofie utraciło życie 8 osób, 26 jest ciężko rannych. Obydwa samochody zostały zniszczone.

Nowy olbrzym w lotnictwie francuskim

W Saint Nazaire odbyły się onegdaj pierwsze próby nowego olbrzymiego hydroplanu francuskiego. Hydroplan ten ma 25 metrów szerokości, 16,70 m. długości i 4,80 m. wysokości. Siła motorów wynosi 200 koni. Szybkość 200 kilometrów na godzinę. Hydroplan ten może się w ciągu 26 minut wnieść na wysokość 4.000 metrów. Kabiny hydroplanu urządzono na 8 osób. Wodnopłatowiec może pozatem zabrać 250 kg. bagażu.

Zarobki lotników transoceanicznych.

Przełot nad oceanem stał się już dzisiaj zjawiskiem powszednim. W każdym razie pilot, który przy przełocie zdoła pobić rekord, może liczyć na spory zarobek, niekiedy bardzo nawet wielki. Źródła tych zarobków są jednak często dość niezwykle. Pewien lotnik angielski, który przeleciał nad oceanem, obiecał przylecieć na mecz footballowy. Wzajemnie przyrzeczono mu 20 proc. wpływów za bilety wejścia. Lotnik otrzymał z tego źródła 120 000 franków. Występował również w kinematografie i otrzymał z tej racji 20 000 franków. W sumie zaś raid lotniczy przyniósł mu 1 200 000 franków.

Znakomitym businessmanem okazał się lotnik amerykański, który dokonał przełotu nad Atlantykami. Firma, od której wziął bieżący zapłacił mu 240 000 fr., za wystawienie aeroplanu na pokaz publiczny wzięła 20 000 fr., 120 000 franków zażądał i otrzymał od firmy fotograficznej za udzielenie jej pozwolenia na wystawienie swoich fotografii z podpisem własnoręcznym. Wszystkie firmy, które dostarczyły jakiegokolwiek materiały do samolotu i do przełotu musiały zapłacić pomysłowemu pilotowi spore sumy.

Duże dochody czerpią też lotnicy z publikacji i odczytów. Dzienniki amerykańskie i angielskie drukują chętnie ich opisy. Nietylko drukują, ale i sownie placą. Jeden ze znanych lotników otrzymał zgrą 150 000 franków za swe artykuły.

Inny znów rodzaj reklamy znalazły dla siebie magazyny mód. Z chęcią ofiarowują one lotnikom najnowsze modele płaszczyz podroźnych, kapeluszy, bielizny, perfumy, kosmetyki, obuwie i różne drobiazgi. A za fotografie z autografem zakłady fotograficzne placą oczywiście lotnikom — rozumie się rekordzistkom — przyzwoite sumy.

KRÓL RUMUŃSKI ZACHOROWAŁ NA OSPE. Rumuński król Karol zachorował na ospę wietrzną. Stan pacjenta jest zadowalający. Prawdopodobnie zaraził się król ospą od swego syna, wojewody Michała, z którym odbył wspólną podróż do Konstancy. Wojewoda był w tym czasie chory na wiatrówkę.

POŻAR LASÓW W PORTUGALII. W Portugalii wybuchł pożar lasów, który przybiera katastrofalne rozmiary. Koło Boavisen około 4000 morgów lasu stoi w płomieniach. Pożaru dotychczas nie udało się ugasić. Powodem katastrofy są niebывале susze i upały, które w ostatnich czasach stały się przyczyną już kilku mniejszych pożarów.

WALKA Z ORLAMI NA SZCZYCIE GÓRSKIM. Na jednym ze szczytów pod St. Jean de Mourienne wycieczka składająca się z 4-ch sportowców francuskich została zaatakowana przez 10 górskich orłów. Orły chciały porwać piekacz z żywnością. Po dłuższej walce udało się sportowcom odpędzić ptaki czekaniami.

pod Łapanowem) wdarło się kilku bandytów uzbrojonych w rewolwery. Do gospodarza oddali parę strzałów, które na szczęście chybiły. Bandyci spłoszeni krzykiem uciekli, ale jeszcze tejże nocy było włamanie w Lubomierzu, w tejże parafii.

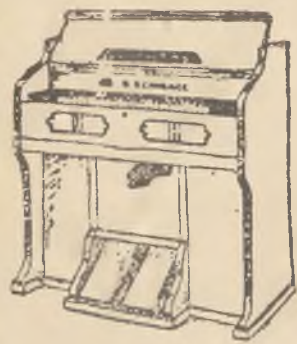
Ruch wydawniczy

KS. DR. MICHAŁ KLEPACZ: Idea Boga w Motorjologii Cieszkowskiego na tle ówczesnych prądów umysłowych. Kielce 1933, str. 430. W książce tej autor podaje w sposób systematycznie przemyślany obraz ścierających się prądów myślowych XIX wieku, by na tem tle uwidatnić zapożyczone, lub oryginalne myśli Augusta Cieszkowskiego. Jak z tytułu widać Ks. Dr. M. Klepacz postawił sobie za zadanie wykazać, jaką rolę odgrywała w historjologii Cieszkowskiego idea Boga. Bezstronny czytelnik tej drobiazgowej i popartej obficie tekstami pracy uznać musi jej niepospolitą wartość tak filozoficzną jak i literacką. Filozoficzna wartość pracy narzuca się uwadze gdy czytając śledzimy wywody autora, zmierzające do wykazania genezy myśli przewodniej w historjologii Cieszkowskiego i jej skryzostalizowania się w pojęciach ducha obiektywnego i subiektywnego. Idea Boga to idea ducha obiektywnego. Duch subiektywny przejawia się w człowieku. Stosunek obu przedstawia zawile zagadnienie w historjologii Cieszkowskiego. Od wyjaśnienia tego stosunku zależy odpowiedź, czy idea Boga u Cieszkowskiego nosi charakter panteistyczny, czy też zgadza się z ideą chrześcijańską. Zauważyć należy, że rozwikłanie tego zagadnienia nie jest łatwe wobec zawilej terminologii Hegeljańskiej, jaką się Cieszkowski posługiwał i wobec faktu, że Cieszkowski uważał się za chrześcijanina, aczkolwiek jego filozofja budzi liczne zastrzeżenia. Ks. Dr. Klepacz wykazał, że synteza teizmu i panteizmu w t. zw. panteizmie Cieszkowskiego nie jest wolną od zarzutu pod względem logicznej zwartości i pod względem gnozeologicznym.

Literacka wartość pracy uwidatnia się w trosce autora o przedstawienie rozlicznych węzłów myślowych łączących Cieszkowskiego z Krasińskim i Słowackim, Libeltem, Kremerem, Trentowskim i wielu innymi. Na poparcie swych tez autor przytacza i porównyuje teksty starannie dobrane z zainteresowanych myślicieli.

Z tych względów praca oddać może usługę tak historykowi filozofji jak i literatury. Niekiedy podejście autora do tematu wydaje się zbyt obszerne, ale i ten cień znika, skoro się zważy, że praca jego ma charakter nie tylko krytyczny ale i historyczny. Chodziło przecież o wypracowanie idei Boga w historjologii Cieszkowskiego na tle ówczesnych prądów umysłowych. Autor wywiązał się z postawionej sobie zadania znakomicie. ³ dr. P. Ch.

FISHARMONJE

SZKOLNE

„Schneider'a”

długość 1 m

szerokość 0.52 m

wysokość 1.12 m

4 oktawowe

system amerykański

po niższej cenie Zł. 650.—

poleca Skład fortepianów

WŁAD. BOLONSKI

KRAKÓW, RYNEK GŁ. 34.

Siano.

(Fragment wojenny.)

Kilka dni bez przerwy padał deszcz, potem podniósł się wiatr i wysuszył prawie, że na poczekaniu paskudne kałuże.

Jak pszczoły z uli wyroili się sezonowi goście Zakopanego z dusznych pokoi na ulicę. Spieszyli do najbliższych pachnących lasów, romantycznych dolin, lub też fantastycznych Tatr. Każdy zapomniał o swej roli przy grzającym blasku słonecznym i wydawało się wszystkim, przynajmniej na krótki czas, że ta dolina też zamieniła się w wesoły raj.

W chwilach wolnych śladam na weraundzie, otwieram okna i patrzę na całe procesje gości, którzy po podwieczorku wychodzą na spacer do Doliny Strążyckiej. Kiedyś widać było sunący powóz z powozem, dziś coś innego. Gazdowie zwożą siano, jedyny wydatniejszy urodzaj, bo oprócz ziemniaków i trochę owsa, nie się tu więcej nie urodzi...

Cały dzień czulam miły zapach siana, który działa na mnie, jakos tak oszalałajacem, że nie mam ochoty do pracy. Najchętniej pobiegła bym w pola i położyła się w kopie pachnącego

KINOTEATR

DZWIĘKOWY

„ŚWIT”

DOM KATOLICKI

PRZY UL. STRASZEWSKIEJ 12

Dziś po raz pierwszy w Krakowie!

W Dżunglach Czarnego Kontynentu!

Obraz ten, to owoc wyprawy w głąb Afryki **Księcia LEONA SAPIEKI**.

Tajemniczy kraj widziany w całej jego barwnej krasie, nie sporządzony misterną robotą reżysera. — Oko przyrodnika podpatrzyło życie dzikich zwierząt podzwrotnikowych na wolności, i obcuje tubylej ludności. — Potrawianie na słonie! — Zwiedzanie polskich kolonii!

II. Wielkiego reżysera HENRY KINGA pieśń nad pieśniami!

Czar jej oczu

Rekordowe arcydzieło dźwiękowe najsłabiej szej sztuki o genialnym rozmachu inscenizacji W głównych rolach: **Janet Gaynor i Charles Farrell**.

Te dwa nazwiska, mówią same za siebie. Bajeczna wystawa! Przepiękna muzyka z piosenkami!

Dwa wyświetlenia w dnie powz. o godz. 5.30 i o 7.45 W niedzielę i święta także o godzinie 3.30. Uwaga! Dnia 1 września br. tracą ważność wszystkie legitymacje wolnego wstępu wydane w roku 1932. Nowe legity. ważne od 1 września 1933 wyda za zgłosz. się Zarząd kina „Świt”.

Machado schronił się do Filadelfji.

Były prezydent kubański Machado ma zamiar osiedlić się w Filadelfji. Bawiący w tem miejsce kubańczyk. Obregot, otrzymał od żony Machady, która również przebywa w Filadelfji, polecenie nabycia odpowiedniej willi dla rodziny byłego prezydenta. Na zdjęciu: pałac rządowy Machady w Hawanie na Kubie, w rogu: b. prezydent Machado y Morales.

Teatr im. Słowackiego na gościnnych występach w Krynicy.

(Korespondencja własna „Głosu Narodu”).

Tegoroczny teatralny sezon letni w Krynicy jest bardzo ożywiony, a najdosłowniejszą cechą obecnego sezonu stanowią występy wybitnych zespołów większych teatrów prowincjonalnych. Prezentują one publiczności krynickiej, przybyłej z najdalszych kątów Polski najświetniejsze sztuki i najwybitniejszych artystów. Teatr krakowski grając ostatnio w Krynicy, dał szereg interesujących sztuk w doskonałej artystycznej obsadzie jak: „Romans z Osterwą”, „Egipska pszenica” z Osterwą i Jaroszewską, „Uciekla mi przepióreczka” z Kostecką, dyr. Osterwą i Karbowskiem w doskonałej interpretacji roli Szmogonia itd. Przedstawienia te spotkały się z uznaniem publiczności, czego dowodem była duża frekwencja, stale wysprzedana widownia

i ciepłe przyjęcie artystów, którym nie szczędzono oklasków i kwiatów.

Pojedynczo przybyli tu na gościnne występy p. Marjusz Maszynski w sztukach „Tak, a nie inaczej”, „Spadł z księżycy”. Teatr krakowski Słowackiego pozyskał także dla gościnnych występów jubilat sennieznego mistrza Solskiego w niezrównanych kreacjach „Skapca” i „Pana Jowialskiego”.

Ze względu na to, że Teatr Krakowski nie posiada w swym repertuarze muzycznych utworów, postanowiono wypełnić lukę tę, dając krótkotrwale, bo czterodniowe występy Krakowskiej Opery, obejmujące utwory G. Donizettiego, Rossiniego i Verdiego. Cztery te przedstawienia operowe „Traviata”, „Cyrulik Sewilski”

Lucja z Lamermooru i „Don Pasquale” były sensacją sezonu teatralnego przez cenny współudział p. Ady Sari. By to popis wysokiego stylu śpiewaczego, oraz wielkiej kultury muzycznej i pierwszorzędowego artysty.

Świetne popisowe role pozwoliły podziwiać subtelny cyzelaturę głosu, wspaniałą technikę, bajeczną koleraturę, aksamitny tembre, płynność i srebro głosu wielkiej artystki.

P. Szymonowicz wykazał świetne przymioty swej sztuki śpiewaczej, p. Mazanek jak zawsze doskonały, na pochwałę zasługuje p. Romanowski z uwagi na wartościowe kwalifikacje jego głosu. Wymienić również należy pp. Mazurka i Woźniaka.

Ze względu na to, że opera ta wystąpiła w Krynicy jako reprezentacyjne poczynanie Miasta Krakowa, postarano się o wzmocnienie chóru, który składał się obok solistów z najlepszych sił. Wysilki te znalazły oddźwięk i życzliwe poparcie u czynników miejscowych, które zgodziły się na udział orkiestry zdrojowej w operze. Orkiestra ta uzupełniona i wzmocniona wywiązała się należycie ze swego zadania. Orkiestrą tą jak zwykle dyrygował znany muzyk prof. Wallek-Walewski.

Zofja Morawska.

Sport.

Tabela zawodów o mistrzostwo Ligi.

Niedzielne niespodzianki ligowe wprowadziły znaczne zmiany w układzie tabeli ligowej. Zwłaszcza w grupie walczącej o mistrzostwo Ligi, sytuacja skomplikowała się znacznie. Na czoło tabeli wysunęła się Pogoń przed Ruchem, ale świetna forma Cracovii wskazuje, że druzyny to zajmują pierwsze miejsca jedynie chwiliowo.

Grupa, grająca o mistrzostwo Ligi.

1. Pogoń	3	gry	4	pkt. st. br.	10:7
2. Ruch	3	4			12:10
3. Wisła	2	3			4:3
4. Cracovia	1	2			6:2
5. Ł. K. S.	2	1			3:7
6. Legja	3	0			5:11

Grupa walcząca o utrzymanie się w Lidze.

1. Garbarnia	2	gry	3	pkt. st. br.	5:1
2. Warta	3	3			4:4
3. KS. 22. Strzelec	1	2			1:0
4. Warszawianka	2	2			4:3
5. Czarni	3	2			5:6
6. Podgórze	3	2			2:7

Nowi mistrzowie Polski w tenisie.

W niedzielę zakończone zostały w Katowicach kilkudniowe zawody tenisowe o mistrzostwa Polski. Finały w poszczególnych grach dały wyniki:

w grze pojedynczej panów tytuł mistrza zdobył Hebda, bijąc Witmana 8:6, 6:0, 6:1. — W grze pojedynczej pań — Jędrzejowska po zwycięstwie nad Dubieńską 6:2, 6:2. W grze podwójnej panów mistrzami zostali Tłoczyński i J. Stolarow, bijąc w finale Hebda—Witmana 6:3, 6:4, 3:6, 2:6, 6:0. W grze podwójnej pań para Jędrzejowska—Dubieńska pokonała w finale Volkmerównę—Stefaniównę 6:4, 6:3.

Rozwój sportu w Czechosłowacji.

Rozwój sportu w Pradze następuje pomyślnie. Charakteryzują to następujące cyfry: W r. 1928 w Pradze było 314 placów sportowych, w ciągu następnych dwóch lat przybyło 26. Z tego 218 terenów stanowi własność klubów, 45 organizacyj w f. 10 prywatnych, 24 wojskowych. W Czechosłowacji istnieje ogromne zrozumienie dla sprawy terenów sportowych przedewszystkiem dla młodzieży. Sprawa ta, ma być wkrótce uregulowana rozporządzeniem rządowym.

NOWE REKORDY LEKKOATLETYCZNE WĘGIER. W sobotę i w niedzielę rozegrane zostały lekkoatletyczne mistrzostwa Węgier, na których padły następujące nowe rekordy krajowe: 200 metrów plotki — Nagy — 24.3 sek. Skok w dal — Balogh — 749 cm. W skoku o tyczce Pomajewich (Argentyna) uzyskał wynik 411 cm, będący nowym rekordem Ameryki Południowej.

LIGOWY PIŁKARZ POLSKI ZBIEGL DO NIE MIEC. Kierownictwo śląskiego klubu ligowego „Ruch” podaje do wiadomości, że znany ligowy piłkarz tej drużyny, reprezentacyjny gracz Polski, Urban z Wielkich Hałduk, zbiegł w tych dniach do Niemiec, gdzie zasiłił jedną z niemieckich drużyn piłkarskich.

Taniej niż za cenę BILETU II. KLASY możemy podróżować SAMOLOTAMI P. L. L. „LOT”

M. Ostrowska.

Co słychać w Krakowie.

Wtorek 22: św. Symfonia i Tymoteusza,
Środa 23: św. Filipa,
Środa 23: wschód słońca o godz. 4.52, zachód o godz. 19.10.

OTWARCIE MOSTU NA DRODZE WARSZAWA—MORSKIE OKO. W związku z zamknięciem mostu na Lepietnicy w Kłikuszowej, Nowy Targ na drodze Warszawa—Morskie Oko, z dnem 10 bm. został otwarty most objazdowy na tej rzeczce z dojazdem od strony Chabówki na prawo drogą gminną Kłikuszowa-Lasek, zaś od strony Nowego Targu nowo wybudowanym odcinkiem drogi dojazdowej. Ruch na drodze dojazdowej i na oścież ograniczony został do chylności 10 km. na godzinę, z uwagi na to, że nasypy świeżo wybudowanej drogi objazdowej skłoty są ostre.

TOWARY DO CZECHOSŁOWACJI. Czecho-słowackie Min. Skarbu ogłosiło ostatnio nowy wykaz towarów, których przywóz do Czechosłowacji wolny jest od przedstawiania zaświadczeń dewizowych. Wykaz tych towarów znajduje się do użytku zainteresowanych w Ekspedycjach towarowych poszczególnych stacji kolejowych Dyrekcji Kraków.

WIZYTA ZŁODZIEJA PRZEZ OKNO. Do p. A. Wachta, zam. przy ul. Stolarskiej 6 do-
stał się ub. niedzieli nieznany sprawca przez otwarte okno i skradł garderobę wart. 180 zł.

KRADZIEŻ NA DWORCU. Silwan Sówka, z Królewskiej Huty zgłosił, że w ub. niedzieli na dworcu kolejowym w Krakowie podczas wsiadania do pociągu skradziono mu portfel z kwotą 150 złotych, książeczkę wojkową i dwóch osobisty.

KRWAWY WYSTĘP NOŻOWNIKÓW. W nocy z sobotą na niedzielę o godzinie 1-szej w osławionej restauracji na ul. Lubicz, gromadzącej w porze nocej najgorzej nęcy i szumowiny Krakowa, został przez ceglarza Bogumiła Nierowicza pobity bokserem i nożem 45-letni murarz Franciszek Wenclewicz, zam. przy ul. Wenceja 8. Wenclewicz doznał rany tuż-
czonyj brody, oraz ciężkiej ławem wśrodku. Po zaopatrzeniu przez lekarza Pogotowia ratunkowego przewieziono Wenclewicza na oddział chirurgiczny szpitala św. Łazarza celem zaszycia ręki.

W związku z tym wypadkiem w niedzielę wieczorem około godziny 22 wydarzył się na sali t. zw. „dancingowej“ wypadek samosądu towarzyszy Wenclewicza na czołbie Nierowicza. Został napadnięty przez grupę Wenclewicza i strasznie skatowany. Policjanci Nierowicza były pocięte nożami tak, że tworzyły bezkształtną masę krwawego okrzepu. Również na pierś-
siach i w okolicy serca miał szereg ran klutych z przebiegiem płuc i oskrzeli. Po założeniu prowizorycznego opatrunku przewieziono ofiarę krwawej zemsty w stanie beznadziejnym na oddział chirurgiczny św. Łazarza. Sprawy bestjałskiego napadu zostali ujęci przez po-
licję.

REPERTUAR TEATRU „BAGATELA“.

W nież. tygodniu codziennie o godz. 8.30
wieczorem „Śpiewak Ulry“, komedia muzyczna w 3 aktach 5-ciu obrazach M. Szwarea. Mu-
zyka A. Olshaneckiego.

KOMUNIKATY

OSTRZEŻENIE. Zdarzają się obecnie bar-
dzo często wypadki oszustwa, że zamiast zna-
nych piw podają Wam bezwartościowe piwo
po tej samej cenie. Zwracając baczną uwagę
nie dajcie się oszukiwać.

**ZWIEDZANIE STAROŻYTNEGO KOŚCIO-
ŁA ŚW. BARBARY,** jego bogatych zabytków
i pamiątek historycznego gnału Arcybract-
wa Miłosierdzia i Banku Pobożnego, oraz za-
bytkowych kamienie Małego Ryńku i ul. Sto-
larskiej, odbędzie się w środę 23 bm. pod kier-
dra J. Dobrzyckiego. Zbiórka o godz. 3.45
przed koś. św. Barbary.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

SWIT: I. „W dżunglach czarnego konty-
nentu“, II. „Czar jej oczu“.
WANDA: Baby (Anny Ondra).
UCIECHA: „Demon wielkiego miasta“
(Wynne Gibson i E. Love).

APOLLO: „Prawo do grzechu“.
SZTUKA: „Quiet“ (Lillian Harvey).
PROMIEN: „Hotel Atlantic“ (Käthe Nagy,
Jean Murat), oraz „Kapitan Wahlan“ (Gary
Cooper, Claudette Colbert).

ATLANTIC: I. „Musisz być moją“ wll.
Luis; II. Trzech ze stacji benzynowej.

ADRIA: 100 metrów miłości.

SLONCE: Wielki podwójny program: „Ser-
ce na rozdrożu“ i „Kawalerowie dzikiego za-
chodu“.

KINO DOMU ŻOŁNIERZA na czas od 21
do 24 bm. Podwójny program: „Niebezpieczny
pocałunek“ i „Żona Charlestona“.

Nowe cenne eksponaty na wystawie Jana III

NA WAWELU.

Mimo, że wspaniała wystawa Jana III na
Wawelu mieszcząca się w salach Zamku kró-
lewskiego jest prawie kompletnie wypełniona,
nadechodzą jeszcze wciąż nowe eksponaty, któ-
re uzupełniają tę niezwykłą całość. I tak Do-
brosław hr. Kwilecki z Kwileza w Poznańskim
nadesłał ghefin przedstawiający rabunek przez
Turków obrazu M. Boskiej, pięć niezwykle
cennych rzędów na konie, ponadto kuszę, bu-
dygany, szable i strzely z epoki króla Jana.
Edward hr. Mycielski z Włocławka nadesłał topór
z cyfra Jana Sobieńskiego. Ryszard Kijawski

w Łodzi nyczył obrazu Jana Matejki, przed-
stawiającego moment, gdy Jan III zostaje
przyjęty przez OO. Paulinów na Jasnej Górze,
dokąd się udał przed odsieczą. Pani Zofia z
hr. Żalskich Wysocka nadesłała portret ro-
mistra chorągwi husarskiej Zygmunta Żals-
kiego, który poległ pod Wiedniem w r. 1683.

Wystawa Jana III jest otwarta codziennie od
godziny 9-tej rano do 1-tej popołudniu i obec-
nie, kiedy się wakacje skończyły, winny ją
zawiedzić tłumy wracającej z wyjazdów mło-
dzieży.

Program pobytu wycieczki węgierskiej

W KRAKOWIE.

Jak już donosiliśmy, przybyła do Krako-
wa w związku z uroczystościami ku czci króla
Stefana Batorego wielka wycieczka węgierska,
licząca około 400 osób. Prowadzić ją będzie
Książe Dymas Węgier, Ks. Biskup Seledy; po-
zatem przybędzie szereg wybitnych osobistości
z świata politycznego, arystokracji, przedsta-
wicieli węgierskich związków katolickich i t. p.
M. in. przyjedzie minister rolnictwa p. Kallay,
hr. Csekonits, baron Perenyi, hr. Szechenyi i in.
Wycieczka ta zabawi w Krakowie 2 dni, po-
czem pojedzie do Częstochowy i Warszawy.

Goście węgierscy zawitają do Krakowa dnia
30 b. m. o godz. 18.30 i zostaną powitani przez
czynniki oficjalne. Nazajutrz, t. j. 31 b. m.,
przewidziane jest nabożeństwo w Katedrze wa-

welskiej o godz. 9.30 rano, poczem uczestnicy
wycieczki zwiedzą zamek. Po południu przewi-
duje program zwiedzenia salin wielkich. Wie-
czorem tegoż dnia odbędzie się raut na Zamku,
w którym wezmą udział p. Prezydent Rzplitej
Mościcki i prawdopodobnie prezes rady mini-
strów p. Jędrzejewicz.

Dnia 1 września goście zwiedzą miasto, by
o godz. 9.05 udać się w dalszą drogę do Czę-
stochowy.

Jest możliwe, że w programie powyższym
zajdą niektóre zmiany zależnie od danych oko-
liczności. W każdym razie koniec miesiąca
sierpnia upłynie w Krakowie pod hasłem zbli-
żenia polsko-węgierskiego.

Pociąg w nieznane...

Okazuje się, że tem tajemniczym niezna-
nem, które zasugerowało w niedzielę rano
kilkaset mieszkańców Krakowa, był Jastrzę-
bie-Zdrój, miejscowość kuracyjna w pow. ryb-
nickim na Śląsku Cieszyńskim, niedaleko granicy
czechosłowackiej. Miejscowość nieznaną, inte-
rnująca i godną zwiedzenia, to też nikt na-
prawdę nie żałował, gdy „nieznane“ zostało
zdemaskowane.

Pociąg ruszył z Krakowa dobrze zapelulony
i bez żadnych specjalnych przygód dotarł do
Jastrzębia Zdroju. Tam wycieczkowiczów spot-
kała miła niespodzianka: powitalny marsz miej-
scowej orkiestry oraz przemówienie przedsta-
wiciela gminy. I jedno i drugie przyjmowali-
my burzliwymi oklaskami, a następnie w do-
skonalym ordynku z orkiestrą na czele uda-
liśmy się do zakładu, który następnie zwiedza-
no grupami.

Podczas pobytu w Jastrzębiu Zdroju cały
dzień zeszedł na słuchaniu doskonałej muzyki
i wycieczkach. Część wycieczkowiczów udała
się na stronę czechosłowacką do pobliskich znane...

Piotrowie. Inną znowu zwiedziła zabytkowy ko-
ściół drewniany w sąsiedniej Moszczenicy. Po-
południu w sali kasyna zdrojowego odbywały
się tańce, a następnie koncertowała doskonała
śpiewaczka, p. Celina Nadi. Występ ten był
prawdziwą atrakcją. Piękny, dobrze postawio-
ny głos, artystyczne wykonanie szeregu pieśni
skupiło powszechną uwagę naokoło osoby mło-
dej artystki. Oklaskiwano ją też bardzo gorąco.

W przerwie podczas koncertu lekarz zdro-
jowy, dr. Tyrowicz, wygłosił referat o zdro-
jowości Jastrzębie-Zdrój, którego wysłuchano
z dużym zainteresowaniem.

Zbiżala się ósma i trzeba było ruszać na
stację. Znowu utworzył się pochód z orkiestrą
na czele. Przyszliśmy na stację, ale pociąg nie
ruszał. Okazało się, że nie przybyła jeszcze je-
dna grupa wycieczkowiczów do Czechosłowa-
cji. Wreszcie przywiózł ją autobus i pociąg ru-
szył prawie z godzinnym opóźnieniem, którego
jednak część nadrobił w drodze do Krakowa.

Tak się skończyła niedzielna podróż w nie-
znane...

Dwudniowa wycieczka do Częstochowy.

Dyrekcja kolejowa w Krakowie organizuje
w sobotę dnia 26 bm. dwudniową wycieczkę
pociągami popularnym z Krakowa do Często-
chowy.

Cena przejazdu tam i zpowrotem wynosi
zł. 6.50.

Odjazd z Krakowa w sobotę dnia 26 bm. o
godzinie 6.30, przyjazd do Częstochowy o go-
dzinie 9.15. Odjazd z Częstochowy w niedzielę
dn. 27-go o godzinie 17.40. Przyjazd do Kra-
kowa 20.20.

Bilety sprzedają i udzielają informacji: P.
B. P. „Orbis“ Rynek gł. „Orbis“ Plac Kolejo-
wy, Pol. Zw. Turystyczny ul. Szpitalna 36, „Wa-

gous-Lits-Cook“ ul. Sławkowska 12 i Kasa
osobowa na dworcu osobowym w Krakowie.

Porządek nabożeństw na Jasnej Górze tak
w sobotę jak w niedzielę jest następujący:
Godzina 6.00 Odsłonięcie Cudownego Obrazu
Matki Boskiej i prymaria. 10.30 uroczysta su-
ma z wystawieniem Najśw. Sakramentu na
szczybie, oraz kazanie, 14.00 Droga Krzyżowa
poczem różaniec i kazanie, 19.00 Procesja Ma-
riańska po walech zakończona błogosławień-
stwem.

Obchody ku czci Wita Stwosza odłożone.

Jak się dowiadujemy, uroczystości ku czci
Wita Stwosza, które miały się odbyć w czasie
pobytu w Krakowie uczestników Międzynaro-
dowego Zjazdu Historyków — zostały odłożo-
ne do późniejszego czasu. Przyczyną tej decy-
zji jest zejście się terminów przyjazdu history-
ków i przybycia wycieczki węgierskiej do Kra-
kowa. Uroczystości Stwoszwowe odłożone bę-
dą głównie w szkołach, gdzie przejdzie się odpo-
wiednie Akademje, poranki i t. p.

Przetargi na roboty instalacyjne w Krakowie.

Urząd Wojewódzki Krakowski zwraca uwa-
gę na ogłoszenie, umieszczony na tablicy ogło-
szeń w Urzędzie Wojewódzkim (Rynek gł. 35).
Starostwie Grodzkiem i Magistracie m. Krako-
wa — na roboty wodociągowe, kanalizacyjne
i zdmskie, mające się wykonać w budynku
państwowym przy ul. Fabrycznej 7/9 w Kra-
kowie.

Okręgowy Urząd Budownictwa w Krakowie
pl. św. Magdaleny 1. 2 ogłasza przetarg nie-
ograniczony na remont budynków 2 p. lotn.
w Rakowicach na dzień 22 sierpnia b. r. go-

dzina 10-ta. Wszelkie informacje oraz druki of-
fertowe można otrzymać w Kierownictwie Na-
dzoru Budowy Lotniska w Rakowicach w go-
dzinach urzędowych od dnia 12 sierpnia b. r.
Wadium 1% od sumy oferowanej winno być
bezwzględnie złożone w Kasie Skarbowej, a
kwit dołączony do oferty.

Tenże Urząd ogłasza przetarg nieograniczony
na: 1) remont budynku koszar im. Tadeusza
Kościuszki w Krakowie przy ul. Rajskiej na
dzień 23 sierpnia b. r. godzina 10-ta; 2) remont
instalacji wodociągowo-kanalizacyjnej w ko-
szarach im. T. Kościuszki w Krakowie przy ul.
Rajskiej na dzień 23 sierpnia b. r. godzina
11-ta; 3) remont instalacji oświetlenia elek-
trycznego w koszarach im. T. Kościuszki
w Krakowie przy ul. Rajskiej na dzień 23-go
sierpnia b. r. godzina 12-ta; 4) wykonanie in-
stalacji umywalki w koszarach im. Hetm. Czar-
nickiego 20 p. p. w Krakowie na dzień 24-go
sierpnia b. r. godzina 10-ta.

Nowa elektrownia w Mościcach

ma zasilać prądem szereg powiatów woj. kra-
kowskiego, kieleckiego i lwowskiego.

Państw. Fabryka Związków Azotowych
w Mościcach wniosła podanie do Min. Przem.

slu i Handlu o udzielenie uprawnienia rządo-
wego na zakład elektryczny (elektrownie).

Powyższy zakład ma służyć do przesyłania
przetwarzania i rozdzielania energii elektrycz-
nej, w celu zawodowego zbytu na poniżej po-
danym obszarze:

Woj. krakowski, powiaty: ropczycki, mie-
lecki, tarnowski, dąbrowski, brzeski, bocheń-
ski, nowosądecki, nowotarski w gminach:
Piła Woda, Czarna Woda, Jaworki, Szlachto-
wa, Sz. zawłoka, Nizna, Sz. zawłoka, Wyżna,
Krośnice, Sromowce Niżne, Sromowce Wy-
żne, Tylica, Haluszowa, Tyłmanowa, Grywald,
Czorstyn i Krośnice; gorlicki w gminach, któ-
re należały do zniszczonego powiatu grybow-
skiego, jasielski w gminach, które należały do
zniszczonego powiatu pilzneńskiego; woj. kie-
lecki powiaty: stopnicki z wyjątkiem gmin
wiejskich: Chmielnik, Drugunia, Kurozwoki, Ma-
leszowa, Petok i Sztydlów; pińczowski z wyjątkiem
miasta Pińczowa i gmin wiejskich: Kłi-
szów i Pińczów; woj. lwowski powiaty: kroś-
nicki w gminach, które należały do zniszczo-
nego powiatu strzyżowskiego i rzeszowski.

Prąd ma być zmienny, siłę częściowo na-
powietrzna, częściowo podziemna. Czas trwa-
nia uprawnienia miałby wynosić 40 lat.

Schroniska turystyczne na nizinach.

Poniżej podajemy spis schronisk turystycz-
nych, rozrzuconych na całym obszarze Rzplitej:

Bydgoszcz — schron. Pol. Tow. Kraj.,
miejsce 20. **Gdańsk** — Polski Dom Akadem.,
miejsce 100. oraz Dom Polski dla wycieczek
szkolnych, miejsce 100. **Grudziądz** — schron
P. T. T., (miejsce 28). **Kazimierz nad Wisłą** —
P. T. T., (miejsce 40). **Kraków** — P. T. T.,
Grodzka 64 (miejsce 30). oraz T. S. L. ul. św.
Anny 5. (miejsce 200). **Krzywece Górne** — Po-
dol. Tow. Tur. Kraj. (miejsce 20). **Narocz** —
P. T. T. Tow. Przyj. Naroczy; **Ojców** — willa
„Reduta“ P. T. T., (miejsce 70). **Pieszkowa Skala**
P. T. T., (miejsce 30). **Puck** — P. T. T., (miejsce
60). **Sandomierz** — P. T. T., (miejsce 30). **Św.
Katarzyna** — P. T. T., (miejsce 20). **Świętów** —
P. T. T., (miejsce 32). **Toruń** — P. T. T., (miejsce
70). **Troki** — Liga Morska i Kolon., **Warsza-
wa** — P. T. T. ul. Karowa 31 (miejsce 20), gi-
mnazjum św. Wojciecha, ul. Hortensja 2,
(miejsce 40). **Wigry** — P. T. T., (miejsce 60).
Wilno — P. T. T., (miejsce 30). **Zaleszczyki** —
Podol. Tow. Tur. Kraj. (miejsce 20). **Zamość** —
„Dom Sejmikowy“ (miejsce 20).

Ruch wycieczkowy w Krakowie

Wezoraż sawitła do Krakowa wycieczka
chłopeów z S. M. P. na Pomorzu. Liczy ona 122
uczestników w tem kilkunastu z W. M. Gdań-
ska. Wracają oni pod przewodnictwem ks. Żyn-
dy, sekr. gen. S. M. P. na Pomorzu z Piekar
ślaskich; Zwiedził Katowice, Król. Hutę, Wie-
liczkę i wezoraż wieczorem o godzinie 8-mej
wyruszyli w dalszą drogę do Częstochowy.

Ruch wycieczkowy panował wezoraż na mie-
ście olbrzymi. Zauważyliśmy wielką wyciecz-
kę z Wilna, liczny oddział S. M. P. ze Lwowa,
oraz wiele osób prywatnych, powracających z
letnisk i zatrzymujących się w przejeździe w
Krakowie.

Nowy rok szkolny w szkołach powszechnych.

Wezoraż rozpoczęto nowy rok szkolny
w krakowskich szkołach powszechnych uroczy-
stem nabożeństwem. Po nabożeństwie dziatwa
rozeszła się do domów. Nauka rozpoczyna się
dzisiaj w godzinach zwykłych.

IV. Ogólno Krajowy Konkurs Modeli Latających w Krakowie.

Zarząd Główny L. O. P. P. w Warszawie
urządza w tym roku Ogólno Krajowy Konkurs
Modeli Latających w Krakowie na Wielkich
Błoniach w dniach od 26—28 sierpnia b. r.
Będzie to wielka propaganda modelarstwa lot-
niczego wśród kształcącej się młodzieży, która
w tym czasie rozpoczyna rok szkolny.

MARJA JANOWSKA W „MADAME BUTTERFLY“.

Znakomita primadonna opery lipskiej i oper
zagranicznych, Marja Janowska, partnerka Al-
freda Piccavera i T. Patery, wystąpi w Kra-
kowie po raz pierwszy, w czwartek, dnia 21
bm. w operze Puccini'ego „Madame Butterfly“,
którą to partię zalicza do swych najświetniej-
szych kreacji. Partnerami świetnej śpiewacz-
ki będą artyści naszej opery.

AGA LAHOWSKA W KRAKOWIE.

Najświetniejsza odtwórczyni „Carmeny“,
Aga Lahowska, stale przebywająca w Singapo-
re, przybyła wraz z mężem po podróży do Eu-
ropy na krótki pobyt do Polski. Dyrekcja O-
pery krakowskiej czyni starania celem poży-
skania tej znakomitej artystki do wystąpienia
w naszej operze.

Życie gospodarcze.

Przywóz konfekcji — 4 milj. wywóz — 9 milj. zł.

W pierwszych 6-ciu miesiącach br. sprowadziliśmy wyrobów konfekcyjnych wszelkiego rodzaju (łącznie z wyrobami dzianymi i obuwem gumowym) 1.669 q wartości 4.153.000 zł. Kwoty te są pod względem ilości o 45 procent a pod względem wartości o 53 procent niższe od rozmiarów naszego importu w pierwszym półroczu 1932 r.

Na pierwszy plan wysuwa się nadal przywóz obuwia, wynoszący 1.100 q wartości dwa miliony złotych (w ubiegłym roku 4 i pół milj.). Największą z kolei pozycję w ogólnym imporcie wyrobów konfekcyjnych stanowi bielizna, której przywieźliśmy za 394.000 zł. Guzików i spinek wszelkich sprowadzono za 230.000 zł. Gorsetów i wszelkich pasów za 108.000 zł. Wyrobów dzianych za 125.000 zł. Na uwagę zasługuje zamieranie importu kapeluszy, (załódwie za 26.000 zł.).

Wywieźliśmy w pierwszym półroczu br. razem 12.400 q wartości 9.242.000 zł., uwzględniając w tem również wyroby dziane i obuwie gumowe, stanowiące poniekąd osobny dział. W ogólnym wywozie wyrobów konfekcyjnych prym dźwierz nadal wywóz odzieży męskiej, który osiągnął wartość 2.890.000 zł.

Eksport bielizny był więc w bieżącym roku prawie trzykrotnie wyższy, niż w roku zeszłym, przyczem, mimo znacznego spadku cen artykułów bieliznianych, polepszył się także nieco stosunek wartości do ilości, z czego można wnosić, że wywieźliśmy ostatnio towar gatunkowo wyższy.

Mimo wielkich trudności wywozowych udało się ułożyć na rynkach zagranicznych obuwie gumowe w dość poważnych ilościach, a mianowicie 2.336 q wartości 1.321.000 zł. Wywóz wyrobów dzianych osiągnął w pierwszym półroczu br. wartość 484.000 zł. i przekroczył poziom z pierwszego półroczu 1932 r., przyczem podniosła się także przeciętna wartość eksportowanego towaru. Stosunkowo dobrze rozwija się i nadal wywóz rękawiczek skórzanych, których wywieźliśmy zagranicę za 280.000 zł.

Anglia głównym odbiorcą wywozu z Polski.

Nasz handel zagraniczny kureczy się stale, jak to już niedawno pisaliśmy. W pierwszej połowie 1933 r. nadwyżka wywozu nad przywozem wyniosła tylko 58 milj. zł. (w pierwszej połowie roku ub. — 105 milj. zł.). Pewnym zmianom uległy kierunki naszego handlu zagranicznego. W przywozie pierwsze miejsce zajmują jeszcze Niemcy, ale w wywozie Anglia, 20 proc. całego naszego wywozu idzie do Anglii. Niemcy zajmują drugie miejsce (17 proc.). Trzecie miejsce zajmuje Holandia (6,4 proc.), czwarte Francja (6,2 proc.), piąte Rosja (5,4 proc.), która pod wpływem przewrotu w Niemczech bardziej zainteresowała się Polską. W porównaniu z rokiem ubiegłym, nasz wywóz do Rosji wzrósł czterokrotnie. Daleje miejsca zajmują Austria, Szwecja, Belgja i Czechosłowacja. Każde z tych państw bierze mniej więcej po 5 proc. naszego wywozu. Stosunkowo nie wielki jest nasz wywóz do Rumunii (1,7 proc.). Jak z tego przeglądu widać, zwiększa się nasz wywóz do krajów dalszych zachodnich.

Wielka nierównowaga utrzymuje się w naszych stosunkach handlowych ze Stanami Zjednoczonymi. Wywóz stanowi zaledwie 1 proc. ogólnego naszego wywozu, przywóz natomiast aż 13,5 proc. Innymi słowy kupujemy w Stanach przeszło 13 razy więcej niż sprzedajemy. Oczekujemy, że od wierzyciela, który tyle na handlu z Polską zarabia, domagamy się wydatnego obniżenia naszych długów?

Sprawa kredytów rejestrowych.

Ministerstwo Skarbu ostatecznie wyjaśniło sprawę potrącania zaległości podatkowych przy udzielaniu kredytów rejestrowych pod zastaw zboża. Wstrzymanie udzielania kredytu poszczególnym rolnikom ma być zastosowane jedynie w takim wypadku, o ile zaległości z tytułu ostatnich czterech lat podatku gruntowego (począwszy od raty z października 1931 r.) przenoszą 25 proc. wartości sumy, którą rolnik mógłby teoretycznie uzyskać, o ileby zastawiał cały swój zapas zboża przeznaczonego na sprzedaż. Dopuszczalne są wyjątki od tej ogólnej zasady. O ile instytucja udzielająca kredytu uzna kredytobiorcę za wypłacalnego, to można od powyższej zasady odstąpić i kredytu mu udzielić. W dalszym ciągu do sumy zaległości nie powinny być zaliczane w razie ich rozłożenia te raty, których termin płatności jeszcze nie zapadł.

Wysokość sumy, mającej być ściągana przy udzielaniu kredytu rejestrowego, oblicza się od sumy przyznanego kredytu. W razie istnienia zaległości z tytułu podatku gruntowego od powyższej sumy instytucja rozprowadzająca powinna stracić 25 proc. kredytu, które ma zatrzymać do rozporządzenia urzędów skar-

Gdy przychodzi komornik..

CO WOLNO ZAJĄĆ, A CZEGO NIE WOLNO? — SKARGA O UCHYLENIE ZAJĘCIA. — WŁASNOŚĆ OSÓB TRZECICH. — SEKWESTRATOR SKARBOWY.

Z uwagi na rozpoczynający się okres egzekucyjny po zniwaleniu warto podać pewne wskazówki obrony interesów ludzi pracujących fizycznie szczególnie rolników.

Według art. 570 prawa o sądownym postępowaniu egzekucyjnym z dnia 27 paźdź. 1932. Nr. 93. Dz. U. R. P. poz. 803 nie podlegają zajęciu przez komornika przedmioty codziennego użytku, niezbędne dla dłużnika i jego domowników. Do tych przedmiotów należą sprzęty domowe, pościel, bielizna i ubranie codzienne, bez których nie można się obejść. Natomiast podlegają zajęciu a następnie licytacji takie rzeczy jak fortepiany, dywany, obrazy i t. d. wogóle te przedmioty, bez których można się obejść. Nie mogą być zajęte również przyrządy, używane z powodu udomności dłużnika i domowników, n. p. protezy, również i żywność i opał potrzebne dla dłużnika i jego rodziny na okres jednego miesiąca. Szczególnie ważne dla rolników jest postanowienie, że komornikowi nie wolno zabierać z obory rolnika krowy dojnej, dwóch kóz, lub trzech owiec i odpowiedniej ilości zapasów paszy i podściółki potrzebnej do czasu najbliższych zbiorów, następnie surowców i przedmiotów niezbędnych do zarobkowania osobistego dłużnika na przeciąg jednego miesiąca, przedmiotów, służących do pełnienia służby lub wykonywania zawodu.

W ust. 9. t. s. S. znajduje się bardzo ważny przepis dla ludności dotkniętej klęskami, który mówi, że przedmioty ofiarowane dłużnikowi dla poratowania jego i jego rodziny, dotkniętej n. p. powodzią lub pożarem nie podlegają egzekucji.

Często dochodzi do nieporozumień z powodu zabierania rzeczy, które samoistnie nie przedstawiają wartości użytkowej. Otóż takie przedmioty nie podlegają zajęciu. Według art. 571 nie mogą być zajęte przedmioty, będące

według przepisów prawa prywatnego przynależnością nieruchomości lub rzeczy głównej. Komornik n. p. nie może zająć drzewka owocowego, dopóki ono rośnie, klucza od zamku, koła oł. wozu, okna wprawionego w dom i t. d. Te rzeczy mogą być zajęte razem z gruntem, zamkiem, o ile nie jest on wmontowany, z wozem, domem i t. d. Jeżeli przedmioty, o których wspomnieliśmy, zostały zajęte, wtenczas dłużnik w ciągu 7 dni od daty zajęcia winien wnieść skargę do sądu na czynności komornika i postawić wniosek o uchylenie zajęcia przedmiotu, nie podlegającego egzekucji. W takich wypadkach dobrze jest powołać biegłego sądownego n. p. do spraw rolnych, dla stwierdzenia, że zajęte rzeczy są niezbędne do prowadzenia gospodarstwa rolnego. Jeśli już był wyznaczony termin do licytacji, to należy w sądzie postawić wniosek o zawieszenie licytacji.

Często się zdarza, że komornik zajmuje rzeczy u dłużnika będące własnością osób trzecich n. p. pożyczony koł. fortepian, ubranie, wówczas egzekwowany winien po myśli art. 583 zwrócić komornikowi uwagę, że rzeczy zajęte są własnością osób trzecich, a komornik zaś winien je o zajęciu zawiadomić.

Właściciel rzeczy zajętej bezprawnie przez komornika może wnieść przeciw osobie poprowadzącej egzekucję t. zw. skargę interwencyjną. Jednakowoż winno się uprzedzić, że w razie zwolnienia tej rzeczy z pod egzekucji, o ile egzekucję prowadzi sekwestrator skarbowy, to przed wniesieniem skargi interwencyjnej należy się zwrócić do Urz. Skarbowego i wysunąć wszystkie zarzuty przeciw zajęciu. Dopiero po 2 tygodniach można wnieść skargę do sądu, w przeciwnym razie koszty sądowe obciążają tego, kto wniósł skargę, chociażby proces wygrał.

Mgr. W. K.

47.25, 4 proc. skonw. L. Z. b. Banku Krajowego 57.50, 6 proc. dolarowa 60.25, 4 proc. poz. m. Krakowa 33.30, Gazy Wschodnie 21, Londyn 29.40, 29.65, Szwajcaria 172.50, 173, Berlin got. 211, 212, wypł. 212.75, 213.50.

OFICJALNA GIEŁDA WALUTOWA.

Warszawa, (PAT) Dewizy: Belgja 124.85, 125.16, 124.64; Gdańsk 173.75, 174.18, 173.32; Holandia 361.10, 362. 360.20; Londyn 29.57, 29.72, 29.42; Nowy Jork 6.53, 6.57, 6.49; teleg. 6.54, 6.58, 6.50; Paryż 35.03, 35.12, 34.94; Praga 23.51, 26.57, 26.45; Sztokholm 152.75, 153.50, 152; Szwajcaria 172.70, 173.13, 172.27; Włochy 47.08, 47.31, 46.85; Berlin w obr. nieof. 212.25 niejednolita.

KURSY OBLIGACYJ.

Akceje: 8614, 87. 8614; Wysoka 43. 43 1/2; Starachowice 10 1/2, 10.55 przew. utrzymana. Pożyczki 4 proc. inwestycyjna 104.50, 5 proc. konwersyjna 48 1/2, 5 proc. kolejowa 46, 4 proc. dolarowa 49.75, 10 proc. kolejowa 104. Dolar prywatny w Warszawie z godziny 12.30 6.51.

GIEŁDA W ZURYCHU.

Zurych (PAT). Paryż 20.28 1/2. Londyn 17.11 1/2. Nowy Jork 3.78 1/2. Belgja 72.27 1/2. Włochy 27.25. Hiszpanja 43.50, Holandia 209.15 Berlin 123.40. Wiedeń 72.91, nowy 57.62. Sztokholm 88.85, 25. Oslo 85.90. Kopenhaga 76.50. Praga 15.31, Warszawa 57.85. Białogród 7. Ateny 2.95. Konstantynopol 2.18. Bukareszt 3.08. Helsinki 7.28.

Radio.

Regulacja ruchu ulicznego z powietrza.

Odbijając się od roku 1780-go wyścigi konne w Epsom, zyskały sobie w ciągu półtora wieku swego istnienia tradycję narodowego święta; to też w dniu, w którym się odbywa to słynne Derby, wszystkie ulice, prowadzące do toru wyścigowego, oddalonego o 26 km. od Londynu, są dosłownie zatłoczone pojazdami zacierającymi w kierunku Epsom. Problematy techniczne związane z regulacją tak ożywionego ruchu, zdawały się fachowcom jeszcze do niedawna niemożliwymi do rozwiązania. Prawie każdego roku zdarzały się na tej lub owej ulicy Londynu olbrzymie zatoki, które zagrażały bezpieczeństwu publicznemu i na czas dłuższy tamowały ruch. Wreszcie ubiegłego roku postanowiono spróbować, czyby się nie udało kierować ruchem z powietrza za pomocą odosobnionych poleceń wydawanych policyj na falach eteru z aeroplanu. Doświadczenia te powiodły się nadspodziewanie dobrze. Obserwator miał przed oczyma nie jedną tylko ulicę Londynu, lecz cały ich kompleks i mógł w każdej chwili wstrzymać lub przyspieszać ruch na poszczególnych ulicach i w ten sposób zapobiegać zatorom. Fale dług. 80 m. niesły z aeroplanu polecenia obserwatora, a fale dług. 120 m. dążyły w górę, niesąc napowietrznemu kierownikowi ruchu zapytania lub doniesienia policyj. Zmontowana na samochodzie krótkofalowa stacja policyj ulicznej znajdowała się w stałym kontakcie z samolotem, krążącym nad okolicą. Cały ten system regulacji ruchu ulicznego okazał się tak praktycznym, iż już po pierwszych próbach wszedł najzupełniej w życie i stanowi dziś niezawodny czynnik organizacji uroczystego Derby w Epsom.

Programy stacji radiowych.

Środa, 23 sierpnia 1933 r.

Kraków, (312.8) G. 11.50 Program na dzień bieżący. 11.57 Transm. hejnalu z Krakowa; 12.05 Płyty; 12.25 Transmisja z Warszawy; 12.35 Płyty; 12.55 Transmisja z Warszawy; 13.00 Płyty; około 13.25 Komunikat gospodarczy z Warszawy; 13.00 Transmisja z Ciechocinka; 17.00 Transmisja z Warszawy; 19.05 Płyty; 19.20 Rozmałości. komunikaty; 19.25 Program na dzień następny; 19.40 Kwadrans literacki z Warszawy; 20.00 Transmisja z Warszawy; 21.00 Krakowskie wiadomości bieżące; 21.10 Transmisja z Warszawy.

Lwów, (380.7) G. 15.05 Program na dzień bieżący. „Silva rerum“ i repertuar teatrów lwowskich; 15.35 Lwowska giełda zbożowa i płyty; 21.00 Akcja „Radio—Dzieciom“.

Warszawa, (1411.8 m.) G.: 7.00 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“; 7.05 Gimnastyka; 7.20 Płyty; 7.30 Dziennik poranny; 7.35 Płyty; 7.52 Chwilka Gospodarstwa Domowego; 7.55 Program na dz. bież.; 11.57 Sygnał czasu. Hejnal z Torunia; 12.05 Koncert popularny; 12.25 Przegląd Prasy; 12.33 Kom. meteor.; 12.35 D. e. koncertu; 12.55 Dziennik południowy; 14.55 Płyty; 15.05 Wiadom. bież.; 15.10 Komunikat Inst. Eksport; 15.15 Płyty; 15.25 Komunikat gospodarczy; 15.35 Płyty; 15.45 Skrzynka P. K. O.; 16.00 Koncert popularny z Ciechocinka; 17.00 Odczyt aktualny; 17.15 Koncert solistów; 18.15 „Stefan Batory a Gdańsk“; 18.35 Arty i pieśni; 19.05 Płyty; 19.30 Rozmałości; 19.40 Kwadrans literacki; 20.00 Recital fortepianowy; 20.50 Dziennik wie-

Dziś i codziennie **WANDA** w teatrze świetlnym

Szampański film wrzawy, śmiechu, tańca porwujących melodyj ekscentrycznych przygód i arcypiquantnych awantur reżyserji słynnego KAROLA JAMACA

BABY Najdowcipniejsza i najwesejsza komedia muzyczna. — W rolach głównych przemila trzpiotka, filutka na Szalony wir zdarzeń i wypadków — niezwykle komiczna sytuacja. Ośniewająca przenychem wystawa. — Ponadto w programie najnowszy tygodnik Foxa. Początek w dniu powsz. o g. 8, 7 i 9.10 w niedzielę o g. 3 popoł. Ceny miejsc: zniżone Sala centralnie chłodzona

W sobotę dnia 26 bm. o godz. 3 popołudniu. W niedzielę dnia 27 bm. od godz. 11.30 przedp.

Poranki filmowe Ceny miejsc od 50 groszy.

Wrzenie w Irlandji.

Mimo zakazu w Irlandji organizacja „niebieskich koszul“ urządziła pochody, które omal nie zakończyły się walką ze zwolennikami De Valery. Bezpośrednio po demonstracjach „niebieskich koszul“ w Dublinie, „dewalerowcy“ arządzili zebranie, żądające od władz wydania wyjątkowych zarządzeń.

bowych. Mniejsza procentowo suma można stracić w takim wypadku, o ile kredytobiorca udowodni, że na pokrycie jego zaległości podatkowych wystarczy mniej niż suma.

Rata ubezpieczenia od ognia.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych rozpoczął stopniowe wycofywanie z emia rejestrów na I ratę składki za ubezpieczenie od ognia. Rata ta była płatna jeszcze w kwitniu b. r. i Zakład tylko wyjątkowo zezwolił na przedłużenie okresu inkasowego do zbiorów je-

Giełda krakowska.

Kraków, (PAT). 4 proc. poz. inwestycyjna 105, 4 proc. skonw. listy zast. b. Banku Kraj.

czorny; 21.00 Skrzynka pocztowo rolnicza; 21.10 Muzyka lekka; 22.00 Muzyka taneczna; 22.25 Wiadomości sportowe; 22.35 Wiadomości meteorologiczne i komunikat policyjny; 22.40 Muzyka taneczna.

Katowice, (408.7) G. 15.05 Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Katowicach; 19.05 Z. Kossak-Szczucka: „Polscy harcerze w Gdoli“; 23.00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Rekolekcje dla Księży

(serja 2-ga) w Kościelisku w willi pod Krzyżem uroczu położonej (3 i pół klm. od kolei w Zakopanem) rozpoczną się 28/8 (w poniedziałek) wieczór. **Cały koszt 25 zł.**

Późno zgłaszający się mogą być przydzieleni do serii trzeciej, która rozpocznie rekolekcje 4/9 wieczór.

Przez granicę polsko-litewską przepuścili Litwini nuncjusza.

Wilno, (PAT.) W niedzielę o godz. 15-tej przez granicę polsko-litewską w Dmitrowie w okolicy Oran przejechał samochodem z Kowna do Wilna nuncjusz papieski przy sprawie kowieński. Nuncjusz odwiedził pobieżnie miasto i był w Ostrej Branie i kilku innych kościołach wileńskich, po czym o godz. 19-cj, po 4-godzinym pobycie w Wilnie odjechał do Kowna.

De Valera zapowiada rozwiązanie „niebieskich koszu“.

Dublin 21 sierpnia. W różnych miastach irlandzkich odbyły się wczoraj nabożeństwa polowe zorganizowane przez organizację faszystowską „koszu niebieskich“. Po nabożeństwie usiłowano tu i ówdzie urządzić pochody demonstracyjne, które jednakże zostały rozgromione. W związku z usiłowaniami demonstracjami premier de Valera zapowiedział rozwiązanie i zakaz partii faszystowskiej.

Zemsta na pomocniku dyktatora.

Ohydne sceny w Hawannie.

Nowy Jork, 21 sierpnia. Jak z Hawanny donoszą, szef znużonej przez ludność kubańską tajnej policji politycznej za czasów dyktatury prezydenta Machado, pułkownik Jimenez, który podczas rewolucji został aresztowany, popełnił w więzieniu samobójstwo. Po przewiezieniu zwłok jego do kostnicy zebrał się olbrzymi tłum ludności, który wśród przekleństw i złorzeczeń porwał zwłoki i powieził je na przygotowanej naprzód szubienicy. Następnie pod szubienicą zapalono stos i wśród nienawistnych okrzyków przyglądano się płonącym zwłokom.

ZNOWU ZNIŻKA DOLARA.

London, 21 sierpnia. Po sobotniej lekkiej poprawie uległ dziś kurs dolara na giełdzie londyńskiej nowej niższe i notowany był 4.52 w stosunku do funta. Funt angielski był nieco silniejszy i notowany był w Zurichu 17.11 i pół, w Paryżu 84.40 i w Amsterdamie 8.18 i pół.

WYBUCH MŁOCKARNI.

Berlin, 21 sierpnia. W Alvensleben w Saksonii podczas młocki młockarnia parowa wydarzył się dziś rano wybuch kotła parowego, wskutek czego 2 osoby zostały zabite, 3 robotników odniosło rany ciężkie a kilku innych lżejsze.

KATASTROFA LOTNICA NA MORAWACH.

Praga, 21 sierpnia. W pobliżu Brank na Morawach spadł dziś przedpołudniem czeskosłowacki samolot wojskowy i uległ zniszczeniu. Obaj lotnicy ponieśli śmierć na miejscu.

PAROWIEC SPŁONAŁ NA MORZU.

Amsterdam 21 sierpnia. Parowiec holenderski „Herkules“ donosi drogą radiotelegraficzną że zabrał na swój pokład 46 osób załogi jachtu amerykańskiego „Augusta G. Hilton“, który spłonął na oceanie Atlantyckim niedaleko wyspy Portoriko.

Chleb w Rosji drożeje jeszcze bardziej

Moskwa (PAT) W niedzielę dwukrotnie (!) podniesiono w Moskwie cenę chleba, wydawanego za kartkami (!). Ma to być początkiem okresu przejściowego do całkowitego zniesienia systemu kartkowego.

WYRZUCILI POŁOWĘ CZŁONKÓW.

Moskwa (PAT) „Czyska“ w partii komu-

nistycznej na Białorusi sowieckiej odbywa się ze szczególną surowością. Na 17.399 członków partii zweryfikowanych do dnia 10 bm. usunięto z partii 5.008 osób oraz zdegradowano do stopnia kandydatów 7.185, a do stopnia sympatyków 1.283. Ustalono między innymi, że w 109 katastrofach kolejowych winę ponosili członkowie i kandydaci do partii.

Katastrofalny wichur nad obozem hitlerowskim.

Berlin, 21 sierpnia (PAT). W czasie złota młodzieży hitlerowskiej w Monachium przy udziale 43.000 uczestników nad obozem przeszła gwałtowna hurza, niszcząc namioty i przewracając drzewa. Jeden z uczestników złota został zabity 6 zaś jest śmiertelnie rannych. W stanie bardzo ciężkim przewieziono ich do szpi-

tala. Lżej rannych i pokaleczonych jest około 250 uczestników Zjazdu.

UTARCZKA POLICJI ZE SZTURMOWCAMI.

Berlin, 21 sierpnia. Z okazji aresztowania pewnej kobiety doszło ubiegłej nocy między policją a grupą szturmowców hitlerowskich do strzelaniny. W toku której szturmowiec został zabity a 3 odniosły rany w tym 1 ciężkie.

Od soboty, 19-go b. m. w kinoteatrze „APOLLO“

Najnowsze arcydzieło czeskiej sztuki filmowej!

Prawo do grzechu

W roli głównej: jako dwie kuszące Ewy **Truda Grosslichtowa i Marja Grossowa** oraz stuprocentowy amant **K. V. March**. Przepiękna ta komedia zdobędzie napewno niekłamany poklask całego Krakowa!

Zagadkowa walizka z materiałami wybuchowymi.

Warszawa, 21. 8. (Telef. wł.) Władze policyjne przeprowadziły rewizję u działaczy organizacji b. OWP. przy czym u studenta Tomasza Jarońskiego przy ul. Marszałkowskiej 6. wykryto walizkę, zawierającą materiały wybuchowe. Było tam 8 granatów, ręczne ofensywne polskiej produkcji 1926/28, pochodzące ponad wszelką wątpliwość ze składów wojskowych, 4 granaty dymne również produkcji polskiej, 4 świece dymne oraz 18 nabojęw częściowo produkcji polskiej, częściowo obcej. W chwili, gdy dokonywano rewizji, studenta Jarońskiego nie było w domu. Gdy powrócił do Warszawy aresztowano go pod zarzutem przechowywania amunicji bez zezwolenia władz, Jaroński, który był na ostatnim kursie praw przygotowywał się właśnie do ostatniego egzaminu. Przesiedział on 2 miesiące w areszcie, a gdy go wypuszczono na wolną stopę, złożył jeszcze złożyć egzamin magisterski. Dziś Jaroński stanął przed sądem okręgowym, któremu przewodniczył sędzia Wiśniewski w postępowaniu uproszczonym. P. Jaroński do winy się nie przyznaje dowodząc, że nie jest

mu znane pochodzenie amunicji, gdyż na krótko przed rewizją została ona przyniesiona przez jakiegoś chłopca, który oświadczył tylko, że jest to bagaż jednego z kolegów. Kolega ten miał się niebawem zgłosić. Kto ma być owym zagadkowym właścicielem walizki, Jaroński nie wie.

Art. 222, z którego Jaroński jest pociągany do odpowiedzialności, przewiduje karę do 3 lat więzienia. Sąd skazał Jarońskiego na 2 lata aresztu z zawieszeniem wszelkie wykonania kary na dwa lata.

Aresztowania i rewizje w Częstochowie

Warszawa, 21. 8. (Telef. wł.) Po zajęciach antyżydowskich w Częstochowie aresztowano zgórą 70 osób, a przeprowadzono rewizję u blisko 100 osób. Do tej pory na wolność wypuszczono 20 osób. Sąd starościński skazał 14 osób po 2 miesiące aresztu za udział w zajęciach antyżydowskich. Wszyscy skazani przez sąd starościński zgłosili apelację.

Wypadek samochodowy gen. Dreszera

Warszawa, 21 sierpnia (Tel. wł.). Podczas ćwiczeń kawalerji, odbywających się obecnie pod Nowym Miastem nad Pilicą uległ wypadkowi z lekкими tylko obrażeniami, chociaż dwie inne osoby, znajdujące się w aucie uległy ciężkim doświadczeniom. General jechał szosą w towarzystwie swego adjutanta kpt. Lagnera. Samochód prowadził kierowca plutonowy Dam. W pewnej chwili pękła kierownica i szofer stracił panowanie nad maszyną. Puścił w ruch hamulce, ale niewiele to pomogło. Samochód stoczył się do rowu. Gen Dreszer odniósł rany głowy, które okazały się niezbyt groźne. Po nałożeniu opatrunku generał wziął udział w dalszych ćwiczeniach. Kapitan Langner i plutonowy Dam odnieśli ciężkie obrażenia. Przewieziono ich do szpitala Centrum Wyszkołenia Sanitarnego w Warszawie.

Nowe procesy szpiegowskie.

Warszawa, 21. 8. (Telef. wł.) Dobiega końca śledztwo w sprawie szpiegowskiej Stefana Majewskiego, brata skazanej na bezterminowe więzienie za szpiegostwo Teodozji Majewskiej. Była ona, jak wiadomo, fortanierką w „Adrii“. Sadzona była jednocześnie z Burakowskim i Bączkowskim, których stracono. Jak się okazało, brat jej również uprawiał szpiegostwo. Przebywa on w więzieniu.

W krótkim czasie odbędzie się proces szpie-

gowski, będący echem sensacyjnej sprawy Drochicz i Sterczyńskiego, których powieszono w czerwcu. Pozostała część bandy szpiegowskiej sądzona będzie w trybie zwykłym.

DODATEK MIESZKANIOWY NAUCZYCIELI.

Warszawa, 21 sierpnia (Tel. wł.). Ministerstwo WR i OP. zawiadomiło władze szkolne, że rada ministrów uchwaliła dalszą zaliczkową wypłatę dodatku na mieszkanie dla nauczycieli w wysokości i według zasad obowiązujących dotychczas do końca roku budżetowego 1933-34, t. j. do dnia 31 marca 1934 roku.

AFERA PASZPORTOWA.

Warszawa 21. 8. (Telef. wł.). Wykryto wielką aferę paszportową. Aresztowano 18 osób w różnych miastach Polski. Głównym terenem działania szajki był Gdańsk, przez który przewożono emigrantów i mężczyzn w wieku poborowym.

ODJAZD POTENTATÓW NAFTOWYCH.

Warszawa 21. 8. (Telef. wł.). Panowie Nobel i Bedford, przedstawiciele Standard Oil, opuścili Warszawę po 5-dniowym pobycie.

Nowy kapitan w min. przemysłu.

Warszawa, 21 sierpnia. (Tel. wł.). Dotychczasowy naczelnik wydziału personalnego ministerstwa przemysłu i handlu p. Froehlich przeniesiony został na stanowisko naczelnika wydziału administracyjno-prawnego w tymże ministerstwie, a nowym naczelnikiem wydziału personalnego mianowano kpt. Bystrowskiego. Naczelnik Bystrowski objął już urządowanie na nowym stanowisku.

TARYFA CELNA.

Warszawa 21. 8. (Telef. wł.). Ministerstwo przemysłu i handlu zaprzecza jakoby miano odroczyć wprowadzenie w życie nowej taryfy celnej. Będzie ona obowiązywać od 10-go października.

ROKOWANIA Z GDAŃSKIEM.

Warszawa 21. 8. (Telef. wł.). Rada Zdzisław Grabski z departamentu morskiego ministerstwa przemysłu i handlu udał się w dniu dzisiejszym do Gdańska, gdzie toczyć się będą dalsze prace komisji statystycznej, celem ostatecznego uzgodnienia z prezesem delegacji gdańskiej radcą Senatu, Buettnerem zagadnień statystycznych, związanych z pracą obu portów. Wyniki uzgodnienia danych statystycznych strony polskiej i gdańskiej stanowią podstawę do podjęcia dalszych rokowań przez obie delegacje w zakresie ustalonym przez znane porozumienie polsko-gdańskie co do wyzyskania przez Polskę portu gdańskiego. W Gdańsku ustalony zostanie termin podjęcia rokowań na posiedzeniu plenarnym obu delegacji.

Znowu zatarg w Zagłębiu Dąbrowskiem

Warszawa 21. 8. (Telef. wł.). Z Rady Zjazdu Przemysłowców w Zagłębiu Dąbrowskiem wystąpiły kopalnie: „Saturn“, „Reden“, „Jowisz“ i „Flora“. Reprezentują one znaczną część produkcji górniczej. Kopalnie te domagają się większych redukcji płac, przekraczających 15 procent.

Warszawa 21. 8. (Telef. wł.). Do Warszawy przybył wojewoda nowogródzki, Świdorski.

Warszawa 21. 8. (Telef. wł.). Skarb państwa uczestniczy w zyskach Banku Polskiego. W roku bieżącym otrzyma z tego tytułu poważną kwotę 3 milj. zł.

Nadużycia na sumę pół milj. zł.

Aresztowanie dwóch inżynierów.

Zarząd „Policyjnego Domu Zdrowia“ kupił w Zakopanem dwie wille „Pod Blachy“ i „Sznajdrówkę“, w których postanowiono urządzić sanatorium. Wille „Sznajdrówkę“ należało wykończyć, trzeba również było przeprowadzić gruntowny remont obu domów. Roboty powierzone inż. Fr. Kopkowiczowi.

Kopkowicz wystąpił do zarządu P. D. Z. z propozycją, aby o wysokości kosztorysów zaopiniowała jedna ze znanych firm, w której ma znajomego, inż. Lichotę. Opinia Lichoty była dla Kopkowicza przychylna. Po ukończeniu robót w r. 1929 zarząd P. D. Z. wypłacił Kopkowiczowi należne mu honorarium.

W roku ubiegłym zauważono że ściany sanatorium P. D. Z. poczynają się rysować „Sznajdrówka“ grozi zawaleniem. Sprawę skierowano do prokuratora. Ustalono, iż Kopkowicz działał wspólnie z Lichotą i że przedstawione przez nich kosztorysy są bardzo „rozдуте“. Suma nadużyć popełnionych przez obu inżynierów sięga 139.000 zł.

W śledztwie ujawniono również przeszłość obydwu inżynierów. Okazało się, że Lichota podczas wojny oficer prowiantowy armji austr. miał sprawę karną o kradzież wołów. Kopkowicz prowadząc w nieuczciwy sposób najrozmaitsze budowy, zdołał uciąć pokazy majątek: za 14.000 dolarów kupił w Zakopanem wille „Boryno“ i za 40.000 zł. wille „Bystra“. Poza tym nabył za 30.000 zł. parcelę w Krakowie, za 20.000 zł. „Tani Dom na Żoliborzu“, oraz od Sióstr Urszulanek plac przy ulicy Kopnickiego w Warszawie za 100.000 zł.

Zandarmi francuscy w stolicy Anderry.

Paryż 21 sierpnia. W związku z zatargiem między prezydentem miniaturowej republiki pirenejskiej Anderry a władzami francuskimi, znajdującą się pod zwierzchnictwem prezydenta republiki francuskiej i arcybiskupa hiszpańskiego republika Andorra została obecnie zajęta przez zandarmierję francuską. Około 50 zandarmów francuskich wkroczyło do Anderry, rozbroiło straż graniczną i zajęło stolicę.

London, 21 sierpnia. Międzynarodowa konferencja zbożowa rozpoczęła dziś tu swoje obrady, zmierzające do uregulowania produkcji i zbytu pszenicy. W obradach bierze udział 51 głównych państw produkujących i importujących pszenicę. Przewodniczącym konferencji wybrany został delegat kanadyjski Bennet.

Od niedzieli, dnia 13 bm. w kinoteatrze „SZTUKA“

Miłość! Młodość! Awantura!

Oszalała przepychem arcydzieło, pełne humoru dowcipu i zachwycającej muzyki!

QUICK

przepyszna komedia, niezrównana w pomysłach i wykonaniu. Flirt, radość i śmiech. — Wesola zabawa. W roli głównej prześliczna, figlarna ulubienica publiczności

LILIANA HARVEY

przemily słynny amant **Jules Berry Pierre Brasseur** znany z filmu „Pieśń Nocy“ oraz sławny komik **Armand Bernard** i w. i. — Po arcydziele bajecznego humoru i wdzięku o kolosalnej wystawie, cieszyło się wszędzie rekordowym powodzeniem!

H. RIDER HAGGARD.

46

„Zbudzeni ze snu”.

Tomek, który wyprzedził nas, nachylił głowę nad tym basenem i zaczął pić w sposób demonstracyjny.

— Woda Życia? — rzekłem, spoglądając na naszą przewodniczkę.

Skinęła głową i zapytała:

— Jak sądzisz, co przedstawia ten posąg, Humphrey'u?

Zawahałem się, lecz Bastin odpowiedział:

— To posąg jakiejś brzydkiej kobiety, która skrywa swą postać, aby nie wywołać przykrego wrażenia.

— To bogini Zdrowia — poddał Bickley. — Ma piękne kształty i robi wrażenie zupełnie normalnej kobiety.

— A ty, Humphrey'u? — rzekła Yva.

Nie wiedziałem, co jej odpowiedzieć. A potem nagle zrozumiałem i dałem odpowiedź tak pewną, że musiałem wyczytać ją chyba w oczach Yvy.

— To jasne — rzekłem tonem wyższości. — Posąg przedstawia życie i jest osłonięty, gdyż widzimy tylko pozory życia. Ramiona są obnażone, ponieważ życie jest rzeczywistością i pracą. Jeden kielich jest czarny a drugi biały, ponieważ życie obdarza nas zarówno dobrem, jak złem; dlatego obie strugi mieszają się, aby niknąć razem w ciemnościach śmierci. Rysy twarzy posagu są surowe, a nawet groźne raczej, niż ujmujące, ponieważ takim jest los żyjącego człowieka. Oczy spoglądają w górę, nie zwracając się ku rzeczom przyziemnym, ponieważ prawdziwe życie nie jest z tego świata.

— Rzecz prosta, mówić można wszystko rzekł Bastin — ale trudno wszystko zrozumieć.

— Wyobraźnia jest matką wynalazków — wtrącił Bickley, który był niezadowolony, że nie pomyślał sam o podobnym wyjaśnieniu.

Ale Yva rzekła:

— Przechodzę do przekonania, że jesteś bardzo sprytny, Humphrey'u. Wistocie, takie jest znaczenie postaci i kielichów. Gdybym powiedziała wam to sama, nie zdołałabym lepiej objaśnić — i spojrzała na mnie z ukosa. — A teraz, cudzoziemcy, czy zechcecie się napić? Ogięci drzwi te były strzeżone i tylko za wysoką cenę lub w nagrodę pewni członkowie możnych rodów otrzymywali pozwolenie zacerpnienia z Krynicy Życia, która nie była przeznaczona dla pospólstwa. Wistocie, była to jedna z przyczyn naszej ostatniej wojny, gdyż cały świat ówczesny pragnął tej wody, którą chlepta dziś pies cudzoziemca.

— Przypuszczam, że to nie woda mineralna? — rzekł Bastin. — Pewnego razu, kiedy byłem spragniony, wychyliłem trzy kubki jakiejś wody leczniczej i przyrzekłem sobie nigdy jej więcej nie kosztować.

— Nikt cię nie namawia — rzekł Bickley i zwracając się do Yvy, zapytał: — A jakie własności ma ta woda, o Pani?

— Obdarza zdrowiem — odpowiedziała — a jeśli ktoś pije ją przez czas dłuższy, raz dziennie w ciągu co najmniej miesiąca, chroni go przed chorobami, usuwa łaknienie i przesuną dzień śmierci o wiele, wiele lat. W tem leży przyczyna, dlaczego członkowie Możliwych Rodów żyli przez tak długi okres czasu i stali się panami ziemi i to, jak wspominałam, było głównym powodem, dla którego narody, mieszkające na starym, zewnętrznym świecie i nie mające ochoty umierać, wypowiedziały im wojnę.

aby zdobyć tę tajemną krynice. Nie lękaj się, Bastinie. Patrz! Pije na twoje zdrowie.

Potem podniosła naczynie dziwacznej kształtu, płytkie, metalowe i zaopatrzone w rękojeści, które leżało w basenie, napelniła je pieniącą się wodą, skłoniła się nam i napiła się. Ale kiedy piła, spostrzegłem z radością, że oczy jej wlepione były we mnie, jakby piła wyłącznie na moje zdrowie. Po raz drugi napelniła kubek wodą, która przypominała perlece się, złote wino francuskie i wręczyła mi go.

Skloniłem się i wypilem. Przypuszczam, że płyn ten był wodą, ale mnie smakował, jak silny szampań. Był znakomity. Co więcej, wywoływał dziwny skutek. Coś szubkiego i nieuchwytnego przebiegło przez moje żyły; coś, co przez kilka chwil kazało mi zapomnieć o rzeczach przyziemnych. Zaczęłam rozumieć wiele zagadek, które wydawały mi się nie do rozwiązania, a potem zapominałem o ich wyjaśnieniu w świetle, wewnętrznym świecie. Co więcej, wydało mi się, że nagle serce stojącej przed Byszczajcą Pani otwarło się przedemną. Upamiętniłem sobie przynajmniej, że było ono pełne wiedzy, cudownych wspomnień i cudownych nadziei i że w tych dwóch ostatnich, ja odgrywałem pewną rolę; jaka, tego nie mogłem powiedzieć. Upamiętniłem sobie również, że i moje serce było dla niej otwarte i że czytała w niem coś, co kazało jej dziwić się i zdychać.

Trwało to wszystko nie więcej, jak trzydzieści sekund. Nie nie pozostało, wyjąwszy, że czułem się silny, zdrowy i szczęśliwszy, niż w ciągu lat ostatnich. Poprosiłem ją, aby mi dała więcej wody, ale wstrząsnęła głową i odebrawszy mi kielich z ręki, napelniła go znów i podała Bickleyowi, który go wychylił.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Dla P. T. Nauczycielstwa!

NA ROK SZKOLNY 1933/34.

Księgarnia Krakowska, Kraków ul. św. Krzyża 13

p o l e c a:

wydawnictwa z zakresu pedagogiki, metodyki, dydaktyki, treści ogólnej

HISTORIA:

BOBEK P.: Elementarna nauka historii ojezy- stej i powszechnej. Szkice lekcji do użytku nauczycieli szkół powszechnych, oprawne	Zł. 7.—
GEBERT B.: Jak uczyć historii w szkole powszechnej	—80
POHOSKA H.: Dydaktyka historii	10.—
SOCHANIEWICZ H.: Nauka historii	7.—
ŻUKOWSKI P.: O nauczaniu historii w szkole średniej	2.50

JEZYKI:

BORKOWSKA - CIEŚLESKA S.: Język fran- cuski, zarys metodyczno-dydaktyczny	16.—
CZAPCZYŃSKI T.: Metodyka ćwiczeń styli- stycznych w szkole powszechnej i średniej	4.40
DRZEWIECKI K.: Nauka czytania i pisanie	—35
GAERTNER H.: Nauka o języku polskim	5.60
GLIXELLI S.: Dydaktyka języka i kultury francuskiej	3.—
KLEMENSIEWICZ Z. Dr: Dydaktyka nauki o języku ojczystym, zasady i zagadnienia	5.40
KLEMENSIEWICZ Z. Dr. MAJEWICZÓWNA, LEHR - SPŁAWIŃSKI: Gramatyka polska w szkole powszechnej, podręcznik meto- dyczny dla nauczyciela	9.—
KŁOSIŃSKI W.: Pierwszy rok nauki szkolnej, przewodnik metodyczny	8.50
KWIATKOWSKI S.: Dydaktyka i metodyka nauczania języków nowożytnych	1.60
MAYZŁÓWNA J.: Metodyka nauczania gra- matyki języka obcego w V i VI gim.	5.40
PIĄTEK J. Dr: Jak uczyć języka niemiec- kiego	2.80
RZENTKOWSKA - PASCHALISOWA W.: Na- uka języka ojczystego	—80
SZOBER S.: Zasady nauczania języka pol- skiego w zakresie szkoły powszechnej i gimnazjum niższego	9.60
WORONIECKI J. O.: Około kultu mowy ojczystej	5.40
ŻYCZYŃSKI H. Dr: Wzory metodyczno-kry- tycznego rozbioru literatury pięknej	1.50

PRZYRODA:

BZOWSKI K.: Jak uczyć o klimacie	1.80
CIMIELEWSKI K.: Nauka początków przy- rodoznawstwa i jej historia	—85
DAYKOWSKI B.: Zarys metodyki niższego kursu nauki o przyrodzie	3.60
Fizyka i chemia w szkole tom I. (wyd. Min. W. R. i O. P.)	12.—
GAYÓWNA D.: Organizacja ćwiczeń zoolo- gicznych (kręgowce)	1.70
— Tradescantia zebrina (zebrina pendula)	—80
GEMBOREK E.: Ośleczka (asclius aquaticus, L.)	2.—
HABERKANTÓWNA W. Dr: Protekuly lekcji przyrodoznawstwa, część I.	3.50
część II.	1.70
część III.	1.90
NAMYSŁOWSKI B. - UDZIELA S.: Podręcz- nik metodyczny do nauki botaniki	2.50
PRZYBYŁOWICZ S.: Ogród - pracownia	2.80

RACHUNKI:

HELLMANN J.: Ogólne uwagi metodyczne o nauczaniu początkowym rachunków	1.—
RUSIECKI A. M. - ZARZECKI A.: Nauczanie matematyki w oddziale IV.	6.—
KRANTZ A.: Rachunki dla szkół powszech- nych, podręcznik dla nauczyciela oddz. III, oddz. IV.	2.15 2.25

RELIGIA:

BIEŁAWSKI: Katechezy biblijne na kl. I, szkoły powszechnej	6.80
na kl. II i III, szkoły powszechnej	12.—
BOCZAR J. X.: Metodyka nauczania religii katolickiej	1.50
BROWNSFORDÓWNA M.: Wykłady katechi- zacji	1.50
GADOWSKI W. X.: Biblijne katechezy dla kl. I i II, szkół powszechnych	3.—
— Nauka Kościoła, wybór orzeczeń dogma- tycznych Kościoła katolickiego i jego praw kanonicznych	1.60 5.—
— Szkice katechez dla kl. III i IV.	5.—
KOSIŃSKI W. X. Dr: Metodyka nauczania religii	2.50
KRZESZKIEWICZ S. X.: Metodyka nauki religii	1.20

TARGI WIEDENSKIE

Od 3 do 10 września 1933 (Targi Jubileuszowe)

Imprezy specjalne:

Wystawa mebli („Elektryczność w gospodarstwie domowym”) „Nowoczesne przyrządy gazowe” (K elektryczne wystawy przemysłowe). Wystawa radiowa. Wystawa „Oesterl. Radio-Verkehr A. G. („Ravag”)”. Wiedeńskie mody wyrobów dzianych (Salon modnych futer). Wystawa ludowego rzemiosła („Wysława budowlana i budowy dróg”), („Powstający dom”), Budowa osiedli. Wystawa wynalazków (Wystawa sportów zimowych. „Pośrednik i administrator realności” 250 lat Kawiarni Wiedeńskiej. Wystawa spożywcza. Pokazy wzorów gospodarstwa rolnego i leśnego.

Wiza wjazdowa niepotrzebna. Legitymacja Targów oraz paszport zagraniczny upoważniają do przekroczenia granicy austriackiej. Zbędna jest również czechosłowacka wiza tranzytowa. Znaczone zniżki przejazdu na kolejach polskich, niemieckich, czechosłowackich i austriackich oraz na liniach lotniczych. Wszelkie informacje oraz legitymacje (po zł. 8.—) przez

Wiener Messe — A. G. Wien VII.

oraz przez honorowych przedstawicieli w:
Krakowie: Konsulat Austriacki, ul. Wojska 4 i p.
„Wagons-Lits-Cook” S. A. Sławkowska 12.
Izba Handlowo-Przemysłowa
Biuro Spedycyjne Goldflus i Ska. Sp. z o.o.
Św. Gertrudy 8.
Zwinnicki Słownikarzy Kupieckich Małopolski
Zachodniej, Grodzka 43.
Polskie Biuro Podróży „Orbis”, Rynek Gł. 41.
Polskie Biuro Podróży „Orbis”, Dietlowska 46.

Wszyscy, którzy po-

siadają jakieś bądź inofrmacje o miejscu zamieszkania i Antoniego Kopiańskiego, s. Jana i Franciszki z Klucznich, ur. 1884 r. we wsi Prusicko pow. Noworadomskiego, ostatnio zamieszkałego w 1928 r. przy ul. Tamka 31 w Warszawie, 2) Aleksandra Siwca, s. Jana i Józefa z Gąsiorów, ur. 1887 r. w Warszawie, ostatnio w 1930 r. zamieszkałego w Warszawie przy ul. Szerokiej 30, proszeni są o nadesłanie takowych do konsystorza Ewangelicko-Reformowanego, Wilno, Zawalna 11.

Pianino Hofmann Czerny Wiedeń, orzechowe, bardzo mało używane, sprzedaje Helena Smolarska, Kraków ul. Szweska L. 9.

Wszelkie

przybory szkolne

poleca

Skład papieru i galanterji

Michał Słomiany

Kraków,

ul. Sławkowska 24.

8. profesorka gimnazjalna udziela lekcji i korepetycji niemieckiego, francuskiego i angielskiego. Kraków, Batorego 22, oficyny II p. m. 8. Zgłoszenia między 2 a 4 po południu.

Przepuklinowe Pasy

Opaski Brzuszne

Suspensorja, prostotrzymacze

Aparaty ortopedyczne

Protezy ręczne i nożne, szczudła kule itp.

Wykonuje we własnej pracowni

Narzędzia Lekarskie

oraz

uskutecznia: naprawy, ostrzenie i niklowanie

L. Knapiński Kraków

ul. Mikołajska 7. Tel. 105-05